

LOKĀLPLĀNOJUMS ZEMES VIENĪBAI “RELZIĶI 2” TĪNŪŽU PAGASTĀ, OGRES NOVADĀ

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma VIDES PĀRSKATS

Gala redakcija

PASŪTĪTĀJS UN IZSTRĀDES
IEROSINĀTĀJS:

SIA "Saulkalne S"

IZSTRĀDĀTĀJS:

IZSTRĀDES VADĪTĀJS NO
PAŠVALDĪBAS PUSES:

Toms Mārtiņš Millers

Ogres novada pašvaldības
Telpiskais plānotājs

2025

Izmantotie saīsinājumi un apzīmējumi

Attīstības stratēģija - Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034.gadam

DAP – dabas aizsardzības pārvalde

IVN- ietekmes uz vidi novērtējums

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Lokālpārvalde – Lokālpārvalde nekustamajam īpašumam "Relziķi 2" (kadastra Nr.7494 006 0075) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086 Tīnūžu pagastā, Ogres novadā

LVĢMC – Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

MK – Ministru kabinets

NAP – Nacionālais attīstības plāns

SIVN – stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

TN – Tehniskie noteikumi

TP- Teritorijas plānojums

VP- Vides pārskats

VPVB- Vides pārraudzības valsts birojs

VVD – Valsts vides dienests

Saturs

IEVADS	4
1. PAMATINFORMĀCIJA PAR LOKĀLPLĀNOJUMA DOKUMENTIEM	5
1.1. Lokālpilnojumā izstrādes galvenie mērķi un uzdevumi	5
1.2. Lokālpilnojumā satura izklāsts	6
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	8
2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA	8
2.1. Izmantotā informācija	8
2.2. Iesaistītās institūcijas	10
2.3. Sabiedrības līdzdalība	11
3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA LOKĀLPLĀNOJUMS NETIKTU ĪSTENOTS.....	12
3.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte	15
3.2. Troksnis	18
3.3. Virszemes, pazemes ūdeņu kvalitāte	23
3.4. Atkritumu apsaimniekošanas sistēma	30
3.5. Potenciāli piesārņotās vietas.....	30
3.6. Bioloģiskā dabas daudzveidība.....	30
3.7. Ainavas izmaiņas.....	32
3.8. Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots.....	34
4. VIDES STĀVOKĻIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT	34
5. LOKĀLPLĀNOJUMĀ PAREDZĒTO DARBĪBU IZVĒRTĒJUMS.....	34
6. VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI	37
6.1. Starptautiskie mērķi	37
6.2. Nacionāla līmeņa mērķi	39
7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS	41
7.1. Tiešās un netiešās ietekmes	41
7.2. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes	42
7.3. Summārās ietekmes	42
8. IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA	43
9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS	45
10. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS.....	45
11. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI	45
12. VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDĒ PIELIETOTIE GALVENIE PAMATPRINCIPI UN METOŽU APRAKSTS	45
13. LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS	46
14. VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS	47
15. IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN INFORMĀCIJAS AVOTI	48

IEVADS

Lokālpārplānojums nekustamajam īpašumam „Relziķi 2” (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086, Tīnūžu pagastā, Ogres novadā (turpmāk – lokālpārplānojums) ir izstrādāts saskaņā ar likumu „*Teritorijas attīstības plānošanas likums*”, Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr. 628 „*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”, Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumiem Nr. 240 „*Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi*” un Ministru kabineta 2014. gada 8. jūlija noteikumiem Nr. 392 „*Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi*”, kā arī citiem spēkā esošajiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, kā arī pamatojoties uz Ogres novada pašvaldības domes 2024. gada 25. aprīļa lēmumu Nr. 24 „Par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu zemes vienībai „Relziķi 2” Tīnūžu pag., Ogres nov.” ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu un apstiprinātajiem darba uzdevumiem.

Pamatojoties uz 2024.gada 15.jūlijā pieņemto Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr. 4-02/47/2024 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”, lokālpārplānojuma Vides pārskats sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 „*Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums*” un Ministru kabineta 2024.gada 16.aprīļa noteikumos Nr.238 “*Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”*” noteiktajam.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) mērķis ir izvērtēt lokālpārplānojuma ietekmi uz apkārtējo vidi, iedzīvotāju labklājību, tā rezultātā tiek sagatavots Vides pārskats.

1. PAMATINFORMĀCIJA PAR LOKĀLPLĀNOJUMA DOKUMENTIEM

Ogres novada pašvaldībā 2024. gada 25. martā tika saņemts SIA "Saulkalne S" iesniegums, kurā lūgts pieņemt lēmumu par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu īpašumā "Relziķi 2", Tīnūžu pagastā, ar mērķi iegūt derīgos izrakteņus atradnē "Relziķi", paplašinot esošo karjeru nekustamajā īpašumā "Kranciema karjers".

Saskaņā ar Ikšķiles novada Teritorijas plānojumu īpašumam „Relziķi 2”, Tīnūžu pagastā, ir noteikta funkcionālā zona Meža teritorija (M). Atbilstoši Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 140. punktam derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta funkcionālajās zonās Lauksaimniecības teritorija (L) un Meža teritorija (M).

Saskaņā ar TIAN 141. punktu derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta teritorijās ar īpašiem noteikumiem „Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase” (TIN13). Tā kā īpašumam „Relziķi 2”, Tīnūžu pagastā, nav noteikta minētā teritorija, ir nepieciešama lokālpārplānojuma izstrāde, lai to pamatotu un noteiktu. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 24. panta 2. daļā noteikts, ka pēc vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas spēkā stāšanās lokālpārplānojumā var grozīt vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, ciktāl lokālpārplānojums nav pretrunā ar vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju. Saskaņā ar Stratēģijas nodaļā „Ekonomiskā specializācija” 6. tabulā „Ieteicamās attīstāmās Ogres novada ekonomikas nozares” ir definēts, ka derīgo izrakteņu ieguve un pārstrāde rada produkciju ar augstu pievienoto vērtību, tostarp dabas resursus – kūdra, dolomīts, smilts-grants, smilts, sapropeļa atradnes.¹

Vides pārskatā tiek analizēta lokālpārplānojumā sniegtā informācija, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, to atbilstība Teritorijas plānojumam, Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2034. gadam, izvirzītajiem darba uzdevumiem, kā arī institūciju sniegtajiem nosacījumiem. Vides pārskatā tiek vērtētas un analizētas iespējamās ietekmes uz vidi, kā arī lokālpārplānojumā tuvumā esošo apdzīvoto vietu vides kvalitāte.

1.1. Lokālpārplānojuma izstrādes galvenie mērķi un uzdevumi

Lokālpārplānojums izstrādāts ar **mērķi** uzsākt derīgo izrakteņu ieguvi nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086 teritorijā, tādējādi paplašinot SIA "Saulkalne S" derīgo izrakteņu ieguves teritoriju, veicot ieguvi dolomīta atradnē "Relziķi", kas savukārt piekļaujas valsts nozīmes dolomīta atradnei "Kranciems".

Ogres novada dome 2024. gada 25. aprīlī pieņēma lēmumu Nr. 6 "Par lokālpārplānojuma izstrādes uzsākšanu zemes vienībai "Relziķi 2" Tīnūžu pag., Ogres nov., ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu". Saskaņā ar minētā lēmuma 1. pielikumu "Darba uzdevums lokālpārplānojumam zemes vienībai nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" Tīnūžu pag., Ogres nov., ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu" tika noteikti **sekojoši uzdevumi**:

- Izvērtēt lokālpārplānojuma teritorijas plānotās attīstības atbilstību Ogres novada ilgtspējīgas stratēģijas 2022.-2034. gadam stratēģiskajiem mērķiem. Lokālpārplānojuma risinājumus izstrādāt saskaņā ar ilgtspējīgas stratēģijas vadlīnijām;
- Lokālpārplānojuma teritorijas funkcionālo zonējumu izstrādāt saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi";
- Izvērtēt lokālpārplānojuma risinājumu ietekmi uz apkārtnējo ainavu, apbūvi un apkārtnes iedzīvotājiem;

¹ Lokālpārplānojuma Paskaidrojuma raksts

- Uzrādīt plānotās derīgo izrakteņu transportēšanas ceļu trases un to tehnisko stāvokli. Ja nepieciešams, sniegt priekšlikumus jaunu ceļu izbūvei vai esošo ceļu stāvokļa uzlabošanai un to tehniskos risinājumus;
- Risināt jautājumu par karjerā atsūkņēto gruntsūdeņu novadīšanu, uzrādot izmantojamās meliorācijas sistēmas un novadāmo ūdens apjomu. Ūdens novadīšanu saskaņot ar meliorācijas sistēmu īpašniekiem un/vai apsaimniekotajiem;
- Lokālplānojuma projektu (un nākamās tā redakcijas, ja tādas tiks izstrādātas) saskaņot ar piegulošo nekustamo īpašumu īpašniekiem, kurus skar plānojuma risinājumi un apgrūtinājumi;
- Uzrādīt transformējamo meža platību, ja karjera izveide paredzēta meža teritorijā;
- Lokālplānojuma aptvertajā teritorijā atspoguļot apgrūtinājumus un zemes vienības izmantošanas ierobežojumus: attālumus līdz tuvākajām dzīvojamajām ēkām, esošās un projektētās inženierkomunikācijas un meliorācijas būves un to aizsargjoslas, ceļa servitūta teritoriju, ceļu aizsargjoslas;
- Plānojuma izstrādes gaitā ņemt vērā sabiedrības izteiktos viedokļus un iespēju robežās tos atspoguļot lokālplānojumā.

Vides pārskatā tiek izvērtēta lokālplānojuma realizācijas iecere un tā ietekme ilgtermiņā. Vides pārskatā tiek izmantoti jau veiktie pētījumi un ekspertu atzinumi, to ieteikumi, un vērtēts, kā šie ieteikumi tiek ņemti vērā, izstrādājot lokālplānojumu.

1.2. Lokālplānojuma satura izklāsts

Lokālplānojums sastāv no trim galvenajām savstarpēji saistītām daļām:

1. DAĻA. PASKAIDROJUMA RAKSTS ietver lokālplānojuma risinājumu pamatojumu un teritorijas esošās situācijas raksturojumu, kā arī atbilstību Ogres novada teritorijas plānojumam un ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.
2. DAĻA. GRAFISKĀ DAĻA.
3. DAĻA. TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI, kuros definētas konkrētas prasības teritorijas turpmākajai izmantošanai.

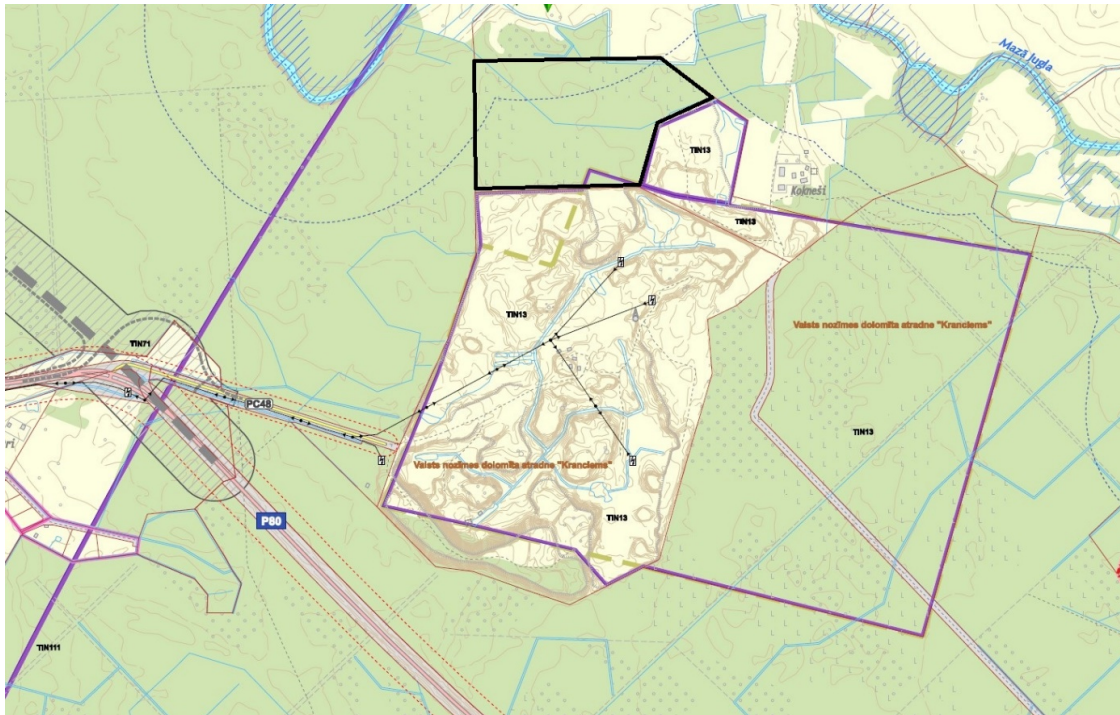
Lokālplānojums izstrādāts, pamatojoties uz Teritorijas plānojumu, Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2034. gadam, kā arī normatīvajiem aktiem par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi. Lokālplānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk – Apbūves noteikumi) tiek noteikti saskaņā ar grafiskās daļas kartē "Funkcionālais zonējums" norādīto lokālplānojuma teritoriju. Lokālplānojuma teritorijas izmantošanā un apbūvē piemēro Teritorijas plānojuma prasības, ciktāl lokālplānojuma Apbūves noteikumi nenosaka citādi.

Lokālplānojuma grafiskā daļa ir sagatavota par pamatu izmantojot SIA "Ģeodēzijas serviss" (reģ. Nr. 40103738588) 2023. gada 9.–12. oktobrī veiktā uzmērījuma plānu M 1:500 Latvijas normālajā augstuma sistēmā (LAS-2000,5), koordinātu sistēma – LKS 92.

Lokālplānojuma pielikumi ir daļa no SIA "Vides eksperti" izstrādātā ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma procedūras ietvaros sagatavotajiem materiāliem, kuri tiek izmantoti arī Vides pārskatā.

Lokālplānojuma teritoriju veido nekustamā īpašuma "Relziķi 2" ar kadastra numuru 7494 006 0075 zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086 (16,1 ha).

Saskaņā ar Tīnūžu pagasta zemesgrāmatas nodalījumu Nr. 1570 īpašumtiesības nostiprinātas uz SIA "Saulkalne S" vārda.

1.attēls. Lokālpļānojuma teritorija (iezīmēta ar melnu līniju).

Lai īstenotu ieceri par derīgo izrakteņu ieguvu, visai lokālpļānojuma teritorijai tika noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem, kas apzīmēta kā "Teritorija, kur izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase" (TIN114). Šie risinājumi paredz, ka lokālpļānojuma teritorijā tiek saglabāta funkcionālā zona "Mežu teritorija" ar indeksu M3, kā arī tiek noteikta galvenā un papildizmantošana, kā norādīts 1. tabulā.²

1.tabula. Teritorijas izmantošanas veidi.

TERITORIJAS GALVENIE IZMANTOŠANAS VEIDI	TERITORIJAS PAPILDIZMANTOŠANAS VEIDI
Mežsaimnieciska izmantošana (21001); Mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002); Labiekārtota ārtelpa (24001): mežaparks, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai; Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).	Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002): vienīgi kā telpu grupas lietošanas veids Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūves (12003) vai Sporta ēku un būvju apbūves (12005) ēkā, atbilstoši galvenajam ēkas lietošanas veidam; Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003): ar ēku kopējo apbūves laukumu zemes vienībā ne lielāku kā 60 m² un ne vairāk kā desmit Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūves (12003) ēkas vienā zemes vienībā; Sporta būvju apbūve (12005): sporta laukums, trase ar cieto vai mīksto segumu un funkcionāli saistītas palīgēkas; Derīgo izrakteņu ieguve (13004); Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).

Tuvākā apdzīvotā vieta ir Turkalne, kas atrodas apmēram 1,5 km attālumā no norises vietas, savukārt atradnes "Krenciems" daļa, kurā šobrīd notiek derīgo izrakteņu ieguve, atrodas 0,5 km attālumā no Turkalnes.

² Lokālpļānojuma Paskaidrojuma raksts.

1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Lokālplānojuma izstrāde tika veikta, ievērojot:

- likumu „Teritorijas attīstības plānošanas likums”,
- Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumus Nr. 628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”,
- Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumus Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”,
- Ministru kabineta 2014. gada 8. jūlija noteikumus Nr. 392 „Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi”,
- Ikšķiles novada pašvaldības domes 27.01.2021. lēmumu Nr. 17 (protokols Nr. 1/2021) „Par Ikšķiles novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu” (saistošie noteikumi Nr. 2/2021 „Ikšķiles novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”),
- Ogres novada attīstības stratēģiju 2022.-2034. gadam,
- Ikšķiles novada teritorijas plānojumu,
- Ogres novada teritorijas plānojumu,
- valsts un pašvaldības institūciju izdotos nosacījumus.

Papildus jau uzskaitītajiem normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem, Vides pārskatā tiek izmantoti šādi pētījumi un dokumenti, kas iekļauti Paskaidrojuma rakstā kā pielikumi:

1. pielikums „Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA „Saulkalne S” paredzētai darbībai - derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā „Relziķi 2” Ogres novadā, Tīnūžu pagastā”,
2. pielikums „Papilināts trokšņu ietekmes novērtējums”,
3. pielikums „Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 7494 006 0086, Ogres novads, Tīnūžu pagasts”,
4. pielikums „Atzinums par dolomīta atradnē „Relziķi” derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidrogeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi”,
5. pielikums „Hidroloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā „Relziķi 2” (zemes vienība, kadastra apzīmējums 7494 006 0086) Ogres novada Tīnūžu pagastā”.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

2.1. Izmantotā informācija

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” III daļas 5. un 6. punktu, pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas tika saņemti nosacījumi no Valsts vides dienesta, Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas.

Nosacījumus lokālplānojuma izstrādei sniedza:

- **Valsts vides dienests**, norādot, ka lokālplānojumam būtu jāveic stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā lokālplānojuma izstrādes mērķi un apjomu, kā arī iespējamās summārās ietekmes no līdzīgām darbībām kaimiņu teritorijās. Tādējādi ir iespējama būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību;
- **Dabas aizsardzības pārvalde**, norādot, ka, atbilstoši Likuma 23.2 pantā 4. daļā minētajiem kritērijiem, lokālplānojumam ir nepieciešams stratēģiskais novērtējums, jo tas var atstāt būtisku ietekmi uz lokālplānojuma teritorijas tuvumā esošajām īpaši aizsargājamām sugām, to

dzīvotnēm un īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem. DAP administrācijas vērtējumā lokālpārvaldes risinājumi potenciāli var atstāt negatīvu ietekmi uz lokālpārvaldes teritorijas tuvumā esošo biotopu hidroloģisko režīmu, kā arī uz īpaši aizsargājamām putnu sugām, tieši vai netieši iznīcinot dzīvotnes atmežošanas rezultātā un ar skaņas traucējumiem. Tāpat DAP administrācija izvirzījusi prasību saņemt sertificēta hidrologa/hidroģeologa atzinumu, kā arī sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu par sugu grupām: putni un biotopu grupām – zālāji, meži un virsāji;

- **Veselības inspekcija**, norādot, ka stratēģiskais novērtējums lokālpārvaldes ir nepieciešams.

2.tabula. Izmantotie avoti un dati.

Datu avots	Datu nosaukums	Informācijas saturs
VSIA Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Publiskās datu bāzes (reģistri) www.meteo.lv	Ziņas par piesārņotām vietām, gaisa kvalitāti, bīstamie atkritumi, notekūdeņu apjomi u.c.
Valsts vides dienesta datu bāze	www.vvd.gov.lv	Informācija par derīgo izrakteņu pasēm, atļaujām, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, A,B,C kategoriju atļauju reģistrs, gada pārskati.
Dabas aizsardzības pārvaldes mājas lapas informācija Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols"	www.daba.gov.lv	Dati un informācija par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
Ogres novada spēkā esoši plānošanas dokumenti, attīstības stratēģija, pārskati.	www.ogresnovads.lv	Teritorijas plānojuma dokumenti, attīstības stratēģija.

Papildus tika izmantoti materiāli un pētījumu rezultāti no sekojošiem **projektiem**:

- SIA "Vides eksperti" 2023. gada 13. septembrī vērsās Valsts vides dienestā (turpmāk – Dienests) ar iesniegumu par dolomītu atradnes „Kranciems” derīgo izrakteņu ieguves laukuma paplašināšanu, veicot derīgo izrakteņu ieguvī atradnē „Relziķi” 15,239 ha platībā. Dienests 2023. gada 10. novembra vēstulē Nr. 11.4/AP/12026/2023 konstatēja, ka paredzētā darbība atbilst likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.2 panta pirmās daļas 1) punktam – šā likuma 2. pielikumā minētajām paredzētajām darbībām, kā arī 2. pielikuma otrās daļas 1) punktam – derīgo izrakteņu ieguve 5 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā. Līdz ar to paredzētajai darbībai tika veikts ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums (turpmāk – sākotnējais izvērtējums). Lokālpārvaldes izstrādes laikā paralēli tika veikts sākotnējais izvērtējums, kas tika noslēgts 2024.gada 30.septembrī.

Sākotnējā izvērtējuma ietvaros tika sagatavoti šādi atzinumi un novērtējumi, kuri tiek izmantoti arī Vides pārskata sagatavošanā:

- Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA „Saulkalne S” paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā „Relziķi 2” Ogres novadā, Tīnūžu pagastā (turpmāk – Gaisa kvalitātes novērtējums);
- Papildināts trokšņu ietekmes novērtējums;
- Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, kā arī īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086, Ogres novadā, Tīnūžu pagastā (turpmāk – Sugu un biotopu atzinums);
- Atzinums par dolomīta atradnē „Relziķi” derīgo izrakteņu ieguves izraisītām hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām (turpmāk – Atzinums par hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi);

- Hidroloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā „Relziķi 2” (zemes vien. kadastra apzīmējums 7494 006 0086) Ogres novadā, Tīnūžu pagastā (turpmāk – Hidroloģiskais atzinums).

Uzskaitītie pētījumi un atzinumi pievienoti lokālplānojuma pielikumā.

2.2. Iesaistītās institūcijas

Vides pārskata sagatavošanas nepieciešamību nosaka ES un nacionālie normatīvie akti.

1. Eiropas Savienībā:

- Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2001/42/EK (2001. gada 27. jūnijs) par noteiktu plānu un programmu ietekmi uz vidi novērtējumu.

2. Latvijā:

- Likums „Par ietekmi uz vidi novērtējumu”;
- Teritorijas attīstības plānošanas likums;
- 2024.gada 23. marta MK noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”;
- Ministru kabineta 2024. gada 16. aprīļa noteikumi Nr. 238 „Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”;
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 „Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”;
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Stratēģisko novērtējumu veic plānošanas dokumentiem to sagatavošanas laikā, pirms dokumenti tiek iesniegti pašvaldībā pieņemšanai. Stratēģiskā novērtējuma process līdzīgi kā IVN process paredz sabiedrības informēšanu un publisko apspriešanu, kā arī iespēju sniegt plānošanas dokumenta izstrādātājam savus ierosinājumus un priekšlikumus izstrādātajam dokumentam un teritorijas attīstībai ilgtermiņā.

Lokālplānojuma un Vides pārskata izstrādē iesaistītas vairākas institūcijas, no kurām sākotnēji saņemti nosacījumi lokālplānojuma izstrādei:

- Vides pārraudzības valsts birojs;
- Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde;
- Dabas aizsardzības pārvalde;
- Valsts meža dienests;
- VSIA “Latvijas valsts ceļi”;
- Veselības inspekcija.

Sagatavojot Vides pārskata projektu, ņemts vērā Vides pārraudzības valsts biroja lēmums Nr. 4-02/47/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”, valsts institūciju viedokļi, lokālplānojuma izstrādāšanas stadijā saņemtie valsts institūciju nosacījumi, kā arī pašvaldības izvirzītie darba uzdevumi. Vides pārskats sagatavots atbilstoši likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajām prasībām.

Pēc sabiedriskās apspriešanas un institūciju atzinumu saņemšanas ieteikumi un komentāri tiks apkopoti 1. pielikuma tabulā un iestrādāti Vides pārskatā.

2.3. Sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata sagatavošanas procedūras principus nosaka 2004. gada 23. marta MK noteikumi Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” un Ministru kabineta 2024. gada 16. aprīļa noteikumi Nr. 238 „Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums””.

Lokālplānojuma, tā grafiskā daļa un Vides pārskata publiskā apspriešana norisinājās no 2025. gada 17.februāra līdz 24.martam.

Publiskās apspriešanas sanāksme notika klātienē Ogres novada pašvaldības ēkā š.g. 4.martā Ogrē, Brīvības ielā 33 plkst.18.00 un vienlaikus arī attālināti - video konferences režīmā, izmantojot Zoom platformu.

Publiskās apspriešanas laikā ar lokālplānojuma redakcijas materiāliem un Vides pārskatu varēja iepazīties:

- Ogres novada pašvaldībā klātienē Brīvības ielā 33, iestādes darba laikā;
- pašvaldības tīmekļvietnē www.ogresnovads.lv sadaļā: Jaunumi/Paziņojumi saite: <https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/pazinojums-par-lokalplanojuma-zemes-vienibai-relziki-2-tinuzu-pagasta-ogres-novada-lai-grozitu-ogres-novada-teritorijas-planojumu-10-redakcijas-publiisko-apspriesanu>;
- valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv sadaļā Teritorijas attīstības plānošana (saitē: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_29883).

Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus varēja iesniegt līdz 2025. gada 24.martam (ieskaitot):

- iesniedzot klātienē vai sūtot pa pastu, adresējot Ogres novada būvvaldei, Brīvības ielā 33, Ogrē, Ogres novads, LV-5001, vai nosūtot uz elektronisko pastu: buvvalde@ogresnovads.lv. Iesniegumā fiziskām personām jānorāda vārds, uzvārds, dzīvesvietas adrese un tālruņa numurs, juridiskām personām – nosaukums, reģistrācijas numurs, adrese un tālruņa numurs;
- elektroniski vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv.

Klātienē pieņemšana jautājumu un konsultāciju sniegšana bija iespējama pēc iepriekšēja pieraksta, zvanot pa tālruni: 65053336.

Publiskās apspriešanas laikā tika pieprasīti institūciju atzinumi, kuri apkopoti 1.pielikuma tabulā.

Publiskās apspriešanas sanāksmes norise apkopota protokolā, kurš pievienots Lokālplānojuma dokumentācijas materiāliem.

Ar Vides pārskata materiāliem varēja iepazīties:

- pašvaldības tīmekļvietnes www.ogresnovads.lv sadaļā: Publiskās un sabiedriskās apspriešanas: <https://www.ogresnovads.lv/lv/publiskas-un-sabiedriskas-apspriesanas>;
- valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv sadaļā Teritorijas attīstības plānošana: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_29883
- klātienē Ogres novada pašvaldības ēkā - Ogrē, Brīvības ielā 33, iestādes darba laikā.

Informācija par sagatavoto Vides pārskatu, publiskās apspriešanas sanāksmi tika nodrukāta arī Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā "Savietis" 2025.gada 18.februārī, izdevumā Nr.2 (033).

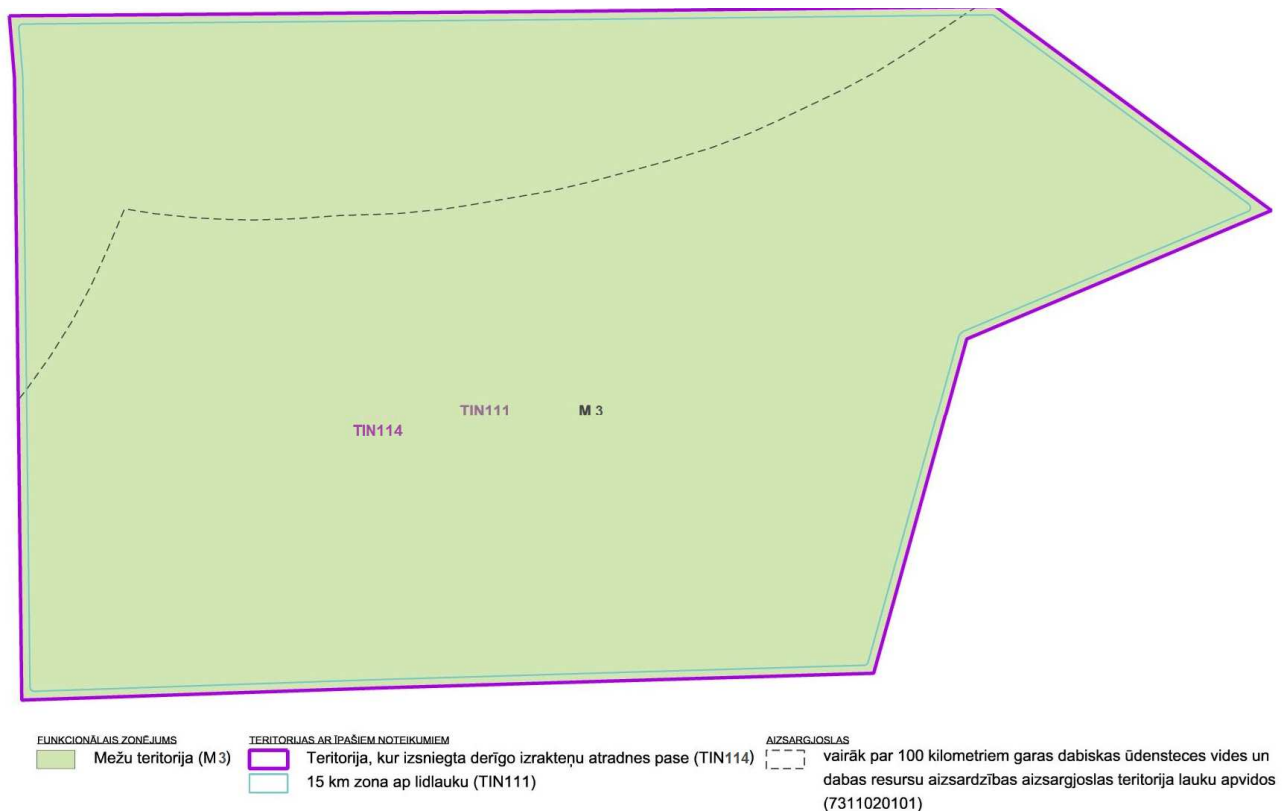
Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus varēja izteikt līdz 2025. gada 24. martam (ieskaitot):

- elektroniski vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv;
- iesniedzot klātienē vai sūtot pa pastu, adresējot Ogres novada būvvaldei, Brīvības ielā 33, Ogrē, LV-5001, vai nosūtot uz elektronisko pastu: buvvalde@ogresnovads.lv.

Publiskās apspriešanas sanāsmē piedalījās klātienē 2 iedzīvotāji un 2 attālināti Zoom platformā. Iedzīvotāju jautājumi un ekspertu atbildes ir apkopotas publiskās apspriešanas sapulces protokolā. Pamatojoties uz iedzīvotāju uzdotajiem jautājumiem, izteiktajām bažām par trokšņa līmeni, ūdens līmeni akās attiecīgi ir papildināta Vides pārskata 8.nodaļa par iespējamām ietekmēm un to samazināšanu.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA LOKĀLPLĀNOJUMS NETIKTU ĪSTENOTS

Vides pārskatā tiek vērtēta lokālplānojuma iecere, tās realizācija un paredzamās darbības iespējamās ietekmes ilgtermiņā. Tiek veikts to apkopojums un vērtējums attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, hidroloģisko režīmu, gaisa kvalitāti un tuvējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Šajā sadaļā tiks aplūkoti vides aspekti un to potenciālā ietekme.

2. attēls. Lokālplānojuma zonējums.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem, lokālplānojuma teritorija sastāv galvenokārt no meža zemes. 2022. gadā šajā teritorijā tika veikta meža inventarizācija, un 2023. gadā divos meža nogabalos tika veikta kailcirte, kas skāra 3,8 ha platību.

Teritorija ir līdzena, ar vidējo augstumu 42 metri virs jūras līmeņa, kā norādīts augstas detalizācijas topogrāfiskajā plānā. Teritoriju šķērso neliels grāvis, kas nav reģistrēts Meliorācijas kadastra

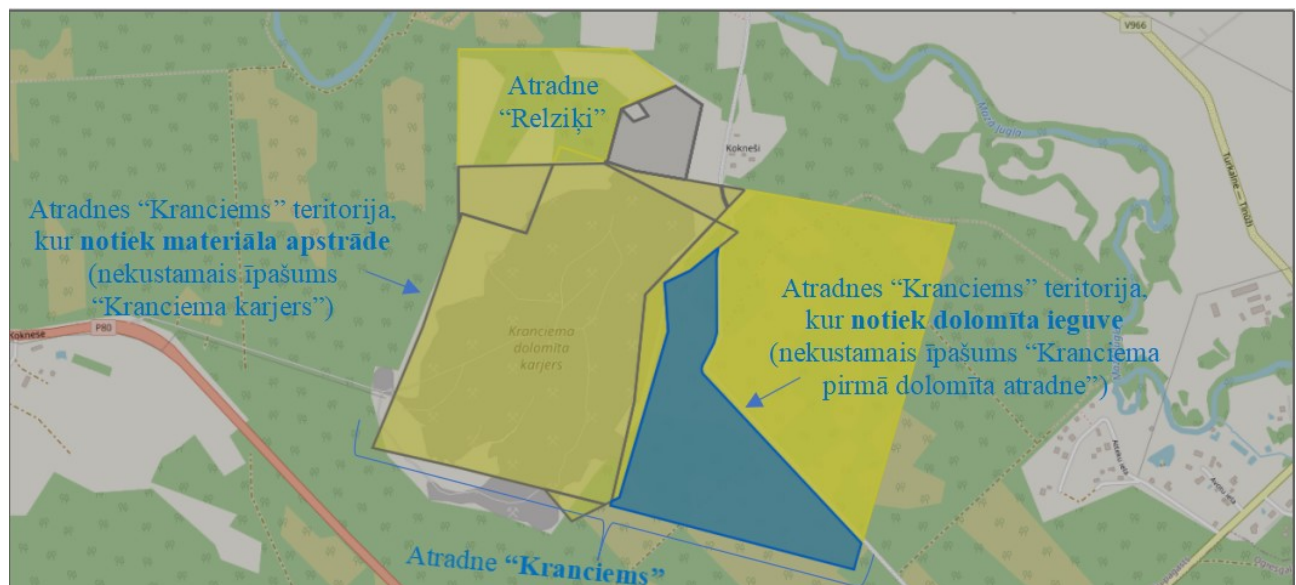
informācijas sistēmā. Tāpat, uz ziemeļu robežas labajā pusē, atrodas kontūrgrāvis (meliorācijas kadastra kods 4123454513:29), kurā novadītie ūdeņi tiek izvadīti uz Mazās Juglas upi.

Valsts vides dienests 2024. gada 5. februārī, pamatojoties uz VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" lēmumu (protokols Nr. 114, 22.12.2023.), izsniedza derīgo izrakteņu atradnes pasi nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā esošajai dolomīta atradnei "Relziķi". Atradnes dolomīta krājumi tiek lēsti 1176,3 tūkst. m³ apmērā. Krājumu apjoms norāda uz ģeoloģiski izpētīto krājumu apjomu, tomēr reāli iegūstamais apjoms būs mazāks, ņemot vērā zaudējumus, kas rodas, atstājot atkāpes no blakus īpašumu robežām un kāplēm.

Lokālplānojuma teritorijas ziemeļu un rietumu daļā ir viens būtisks apgrūtinājums – Mazās Juglas upes aizsargjosla. Šī aizsargjosla attiecas uz vairāk nekā 100 kilometrus garu dabisko ūdensteci, kas ir vides un dabas resursu aizsardzības teritorija lauku apvidos (kods 7311020101). Attiecībā uz koplietošanas ūdensnoteku (meliorācijas kadastra kods 4123454513:29), aizsargjosla 10 metru attālumā no ūdensnotekas kroles netiek noteikta, jo ūdensobjekta atbērtne neatrodas lokālplānojuma teritorijā.

Dolomīta atradnes "Relziķi" (turpmāk – Atradne) platība ir 15,239 ha, un atbilstoši Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra" 2023. gada 22. decembra Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokolam Nr. 114, ir akceptēti N kategorijas dolomīta krājumi 1176,30 tūkst. m³ apmērā, kas visi atrodas zem gruntsūdens līmeņa.³

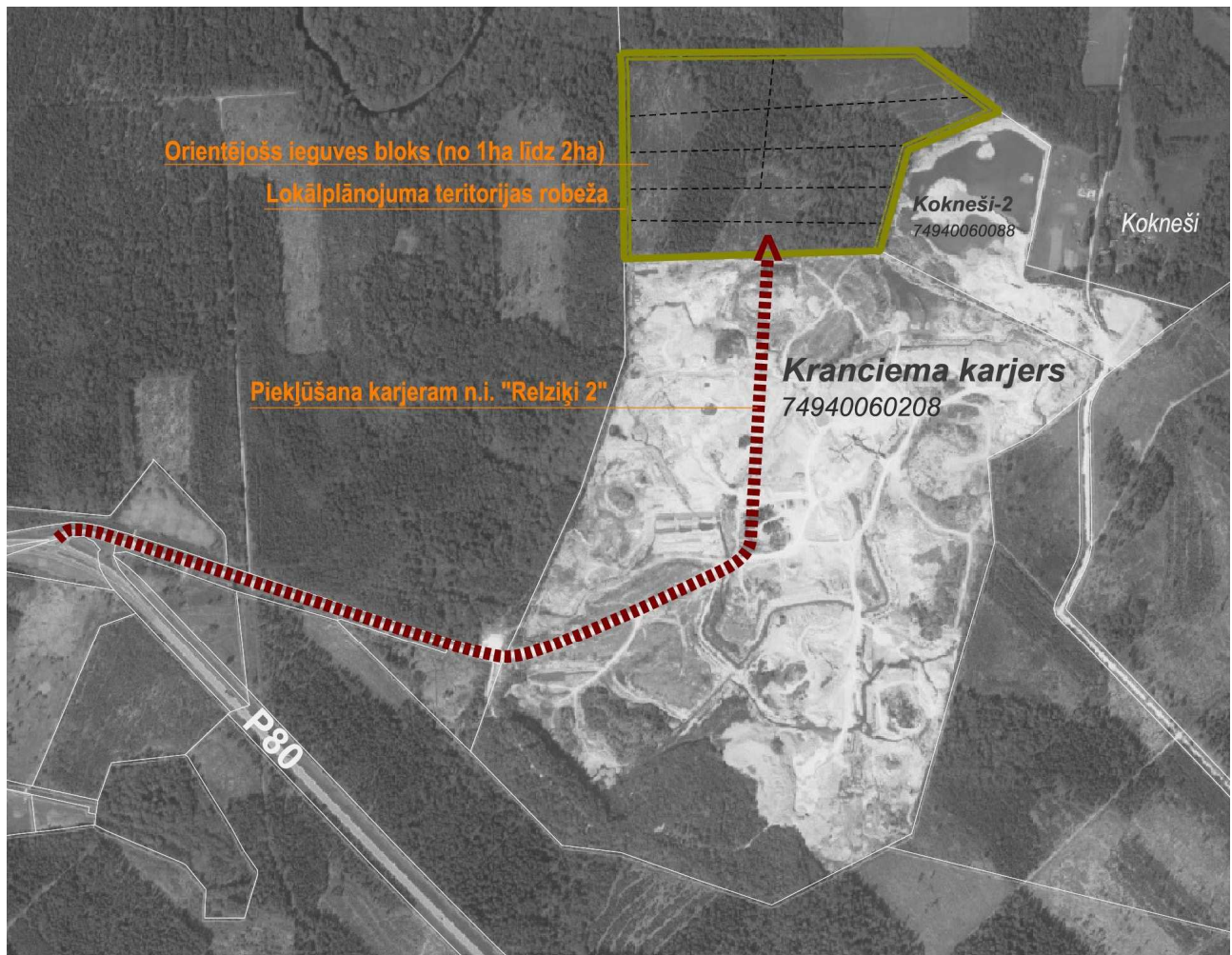
Šobrīd derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta valsts nozīmes dolomīta atradnē "Kranciems", kas atrodas nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" (kadastra Nr. 7494 006 0552) teritorijā. Iegūtais materiāls tiek apstrādāts nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" (kadastra Nr. 7494 006 0208) teritorijā.

3. attēls. Derīgo izrakteņu ieguves vietu izvietojums.⁴

³ VVD "Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325"

⁴ VVD "Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325"

4.attēls. Paredzētās darbības teritorija.⁵

Īpašuma "Relziķi 2" teritorijā izveidotā karjera piekļuve plānota, izmantojot esošo piekļuvi no nekustamā īpašuma "Kranciena karjers", kas tiek nodrošināta no valsts reģionālā autoceļa P80 pa pašvaldībai piederošo ceļu "P80 - Kranciema karjers" un caur nekustamā īpašuma "Kranciena karjers" teritoriju.

Saskaņā ar SIA "Vides eksperti" sniegto informāciju, esošā pievedceļa gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte ir 60 reisi. Uzsākot derīgo izrakteņu ieguvu īpašumā "Relziķi 2", tiek plānots, ka gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte varētu pieaugt līdz 90 reisiem, kas ir maksimālais pieauguma apjoms. Reisu skaitu galvenokārt ietekmēs derīgā materiāla pieprasījums, tāpēc ir iespējams, ka tas varētu būt arī mazāks.

Dolomīta ieguve plānota, izmantojot irdināšanas metodi, kas ietver spridzināšanas darbus. Šī procesa detalizēts apraksts un specifiskācija tiks iekļautas derīgo izrakteņu ieguves projektā un spridzināšanas darbu projektā, kuri būs jānosaka ar kompetentajām institūcijām. Saskaņā ar 2012. gada 21. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" 43. punktu, derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta drošības zonā līdz piegulošajiem zemes īpašumiem, kas nav mazāka par 50% no izstrādes kāples augstuma.

Orientējoši, dolomīta atradnes "Relziķi" izstrādes ietvaros ieguves darbi netiks veikti apmēram 6 līdz 8 metru attālumā no kaimiņu īpašumu robežas. Tas norāda uz centieniem saglabāt drošību un

⁵ Attēlā izmantota Latvijas Ģeotelpiskās aģentūras informācijas 2019.-2021.g. ortofotokarte

minimizēt iespējamo ietekmi uz blakus esošajiem īpašumiem un to īpašniekiem, ievērojot attiecīgās tiesību normas un drošības prasības.

3.1. Atmosfēras gaisa kvalitāte

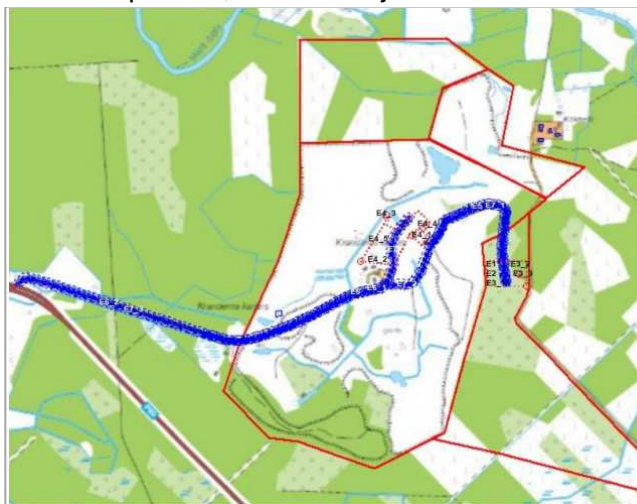
Vides pārskatā tiek izmantots SIA "Vides eksperti" 2024. gada Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums⁶ (turpmāk - Gaisa kvalitātes novērtējums).

Gaisa kvalitātes novērtējumā norādīts, ka paredzētās darbības pirmajā posmā plānots veikt spridzināšanas darbus atradnē 1-2 reizes mēnesī, maksimāli līdz 24 reizēm gadā. Pēc spridzināšanas darbiem dolomīts ar ekskavatoru tiek iekrauts pašizgāzējā un nogādāts uz drupinātāju-sijātāju apstrādes laukumu nekustamajā īpašumā "Kranciema karjers", kur tiek apstrādātas dolomīta šķembas. Plānotais iegūtais dolomīta šķembu apjoms ir līdz 140 000 m³ jeb 350 000 t gadā.

Pēc dolomīta šķembu sagatavošanas, materiāls tiek nogādāts konveijera tipa iekārtā, kur tas tiek pārsūtīts uz mobilajiem sijātājiem un mazgātājiem (100 000 t no 350 000 t), kur tiek pārstrādātas atsijas, kas izsijātas no drupinātāja-sijātāja. Mobilajā maisītājā tiek samaisītas šķembu frakcijas (30 000 t no 350 000 t). Sagatavotais dolomīts tiek novietots krautnēs un atkarībā no pieprasījuma tiek izvests visa gada garumā. Plānots, ka gada laikā tiks sagatavoti līdz 180 000 m³ jeb 450 000 t dolomīta.

Emisijas gaisā, kas saistītas ar pārkraušanas procesiem, veidosies materiāla iebēršanas laikā pašizgāzējos un kravas mašīnās, materiāla iebēršanas laikā pārstrādes iekārtās un izbēršanas laikā krautnē, kā arī vēja erozijas rezultātā. Dolomīta izvešana ir paredzēta darba dienās visa gada garumā (250 dienas gadā), un vienā dienā tiks izvedot līdz 960 m³ jeb 2400 t dolomīta.

Atbilstoši Gaisa kvalitātes novērtējuma rezultātiem, tiek secināts, ka esošajā situācijā netiks pārsniegti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi, kas nozīmē, ka plānotās darbības neietekmēs gaisa kvalitāti apkaimē, un to emisijas būs atbilstošas normatīvajām prasībām (skat. 5. att.).

Piesārņojošā viela	Maksimālā summārā koncentrācija, µg/m ³	Aprēķinu periods/laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centra koordinātas (LKS-92 koordinātu sistēmā)	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Daļiņas PM ₁₀	29,335	24 h/1 gads	X=539850 Y=301700	58,7
	20,495	1 gads/1 gads	X=539850 Y=301700	51,2
Daļiņas PM _{2,5}	7,645	1 gads/1 gads	X=539850 Y=301700	38,2
Oglekļa oksīds	761,197	8 h/1 gads	X=540900 Y=301900	7,6
Slāpekļa dioksīds	178,649	1 h/1 gads	X=540850 Y=301950	89,3
	5,583	1 gads/1 gads	X=540850 Y=301950	13,9
Sēra dioksīds	5,870	1 h/1 gads	X=540850 Y=301950	1,7
	4,070	24 h/1 gads	X=540850 Y=301900	3,3

5. attēls. Emisijas avotu izvietojums esošajā situācijā un piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina rezultāti.

⁶ "Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA "Saulkalne S" paredzētai darbībai - derīgā izrakteņa ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr.7494 006 0075) Ogres novadā, Tīnūžu pagastā".

Pirmais posms – ietvers šobrīd īstenoto darbību – derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā un materiāla apstrāde tiek veikta nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā. Plānots pirmo posmu paplašināt, veicot ieguvu gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā un iegūtā materiāla apstrādi veikt nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā.

Ņemot vērā, ka atradne "Relziķi" A daļā robežojas ar atradnes "Kranciems" iecirkni "Kokneši-2", kurā ieguves darbi nenotiek, bet atradnes iecirknis nav rekultivēts, gaisa kvalitātes novērtējumā pieņemts sliktākais scenārijs, ka nākotnē ieguves darbi šajā iecirknī var tikt atsākti. No iepriekš minētā izriet, ka plānotajos fona aprēķinos ņemts vērā, ka vienlaicīgi ar ieguvu atradnē "Relziķi" tiks veikta arī ieguve atradnē "Kranciems" nekustamajā īpašumā "Kranciems pirmā dolomīta atradne" un atradnes "Kranciems" iecirknī "Kokneši-2".⁷

6.attēls Emisijas avotu izvietojums pirmajā posmā

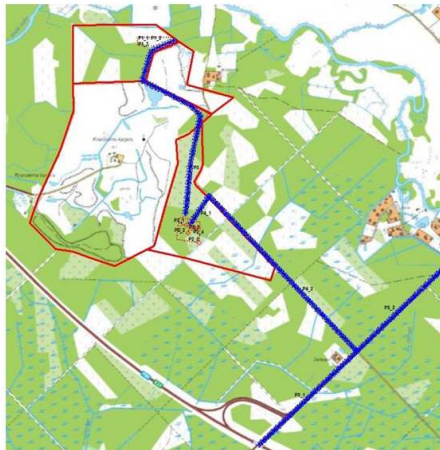
Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimālā summārā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centroidā koordinātas (LKS-92 koordinātu sistēmā)	Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Daiļas PM_{10}	18,586	42,095	24 h/ 1 gads	X=539850 Y=301650	44,1	88,2
	8,295	26,542	1 gads/ 1 gads	X=539850 Y=301700	31,2	66,3
Daiļas $\text{PM}_{2,5}$	0,840	8,158	1 gads/ 1 gads	X=539850 Y=301700	10,3	40,8
Oglekļa oksīds	11,197	632,756	8 h/ 1 gads	X=540850 Y=301900	1,8	6,3
Slāpekļa dioksīds	8,484	177,372	1 h/ 1 gads	X=540750 Y=302300	4,8	88,7
	0,219	7,743	1 gads/ 1 gads	X=540750 Y=302300	2,8	19,3
Sēra dioksīds	0,045	5,283	1 h/ 1 gads	X=540850 Y=301900	0,8	1,5
	0,00657	4,013	24 h/ 1 gads	X=540850 Y=301900	0,2	3,2

7. attēls. Emisijas avotu izvietojums plānotā fona pirmajā posmā un piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina rezultāti

Otrais posms - plānots materiāla pārstrādi pārcelt uz nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritoriju un nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorija tiks appludināta (plānots izveidot valni starp abiem nekustamajiem īpašumiem). Šajā posmā plānots veikt ieguvu gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijas atlikušajā daļā, gan

⁷ SIA "Vides eksperti" 2024. gada Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums

nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā (materiāla transportēšanai plānots izveidot valni gar nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" ziemeļu daļu).

8.attēls Emisijas avotu izvietojums otrajā posmā

Piesārņojošā viela	Maksimālā piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimālā summārā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Aprēķinu periods/ laika intervāls	Aprēķinu punkta vai šūnas centra koordinātas (LKS-92 koordinātu sistēmā)	Piesārņojošās darbības emitētā piesārņojuma daļa summārajā koncentrācijā, %	Piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu, %
Daļiņas PM_{10}	19,969	43,224	24 h/ 1 gads	X=540850 Y=301700	46,2	86,4
	8,151	25,244	1 gads/ 1 gads	X=540850 Y=301700	32,3	63,1
Daļiņas $\text{PM}_{2.5}$	1,454	8,416	1 gads/ 1 gads	X=540600 Y=302600	17,3	42,1
Oglekļa oksīds	15,439	787,700	8 h/ 1 gads	X=541150 Y=301150	1,96	7,9
Slāpekļa dioksīds	9,792	182,069	1 h/ 1 gads	X=541200 Y=301300	5,4	91
	0,282	9,297	1 gads/ 1 gads	X=541200 Y=301300	3,03	23,2
Sēra dioksīds	20,643	24,524	1 h/ 1 gads	X= 540700 Y= 302550	84,2	7,0
	4,005	7,781	24 h/ 1 gads	X= 540700 Y= 302550	51,5	6,2

9. attēls. Emisijas avotu izvietojums plānotā fona otrajā posmā un piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina rezultāti

Gaisa kvalitātes novērtējumā **tiek secināts**, ka atradnes "Relziķi" izstrādes pirmajā un otrajā posmā derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas procesā **netiks pārsniegti** Ministru kabineta noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" **noteiktie gaisa kvalitātes normatīvi**.

Vienlaikus Gaisa kvalitātes novērtējumā tiek norādīts, ka atbilstība gaisa kvalitātes robežvērtībām nodrošināma, ievērojot sekojošus nosacījumus:

- Lai novērstu NO_2 1h vērtības pārsniegumu, mobilais drupinātājs, kas atradīsies nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, novietojams tuvāk nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijai, tālāk no Koknešu ceļa;
- Lai novērstu putekļu emisiju pārsniegumus, grants ceļi apstrādājami ar CaCl (kalcija hlorīdu);
- Nepārsniegt novērtējumā norādīto reisu skaitu dienā materiāla izvešanai;
- Lai izvairītos no papildus putekļu emisijām transportēšanas laikā, jānodrošina materiāla pārsegšana.⁸

⁸ "Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA "Saulkalne S" paredzētai darbībai - derīgā izrakteņa ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr.7494 006 0075) Ogres novadā, Tīnūžu pagastā".

3.2. Troksnis

Atbilstoši SIA "Vides eksperti" 2024. gada oktobra veiktajam Papildinātajam trokšņu ietekmes novērtējumam "SIA "Saulkalne S" derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr. 74940060075) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 74940060086 teritorijā, Ogres novadā, Tīnūžu pagastā" (turpmāk – Trokšņu novērtējums) tika pieņemts, ka ieguves laukumi, kur tiks veikta derīgo izrakteņu ieguve, aptver nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritoriju un nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritoriju.

Pirmajā posmā tiek ietverta šobrīd īstenotā darbība – derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā un materiāla apstrāde tiek veikta nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā. Plānots pirmo posmu paplašināt, veicot ieguvi gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā un iegūtā materiāla apstrādi veikt nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā.

Otrajā posmā plānots pārcelt materiāla pārstrādi uz nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritoriju, savukārt nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā tiks appludināta (plānots izveidot valni starp abiem nekustamajiem īpašumiem). Šajā posmā plānots veikt ieguvi gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" atlikušajā daļā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā. Materiāla transportēšanai plānots izveidot valni gar nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" ziemeļu daļu. Prognozētā trokšņa izplatība otrajam ieguves posmam ir vizualizēta 13., 14. un 15. attēlā.

Trokšņa rādītāji tuvējo apdzīvoto mājokļu tuvumā ir apkopoti 4. un 5. tabulā. Vairākām ēkām piesaistīti divi uztvērēji, lai iekļautu visas tās sienas, kas vērstas pret trokšņa avotiem.

Plānots ik gadu iegūt līdz 450 tūkst. t dolomīta (ieguvi veicot gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā), taču, trokšņa ietekmes nolūkos, ieguves laikā izmantotās tehnikas vienības, kā arī izvešanas reisu biežums tiek kalibrēts situācijai, kurā ieguves apjomi varētu sasniegt līdz 500 tūkst. t dolomīta gadā.

3. tabula. Paredzētajā darbībā un esošajā darbībā izmantotās tehnikas vienības.

Tehnikas nosaukums	Trokšņa avota veids	Paredzētajā darbībā		Esošajā darbībā	
		Darba stundas gadā	Skaņas jauda LW, dB(A)	Darba stundas gadā	Skaņas jauda LW, dB(A)
Ekskavatori	Punktveida ("KR PDA" ieguves laukumā)	1800	101	2250	105
	Punktveida ("Relziķi 2" ieguves laukumā) / ("KR PDA" ieguves laukumā)	3000 / -		2250	
Frontālie iekrāvēji	Punktveida ("KR PDA" ieguves laukumā)	1800	107	2250	107
	Punktveida (apstrādes laukumā)	300		2250	
Drupinātājs/sijātājs/ mazgātājs SBM H140387	Punktveida (apstrādes laukumā)	3000	112	2000	112
Mobilais drupinātājs Metso Lokotrack LT1110	Punktveida ("KR PDA" ieguves laukumā)	1800	110	1500	110
Mobilais sijātājs/mazgātājs KIWI Grupp	Punktveida (apstrādes laukumā)	1800	80	750	80
Mobilais maisītājs	Punktveida (apstrādes laukumā)	125	65	125	65

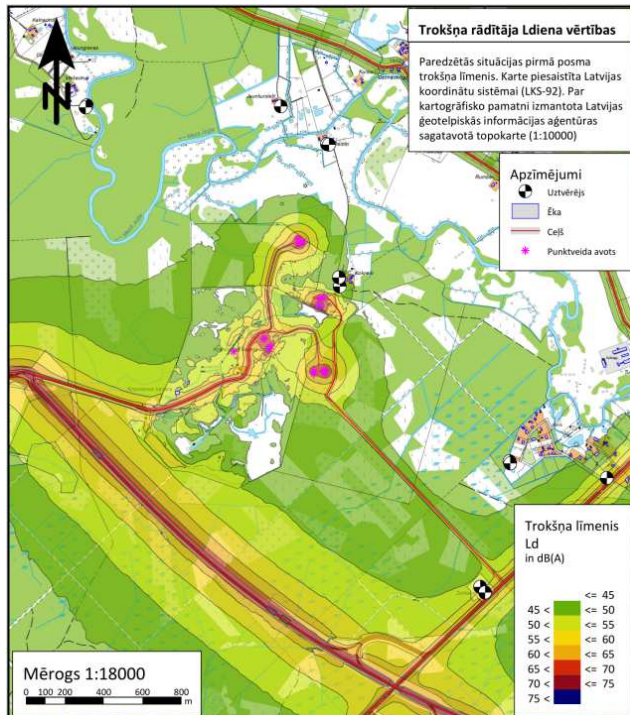
KVM BEKA-FB G17205					
Spridzināšana	Punktveida ("KR PDA" ieguves laukumā)	12 reizes gadā	120	24 reizes gadā	
	Punktveida ("Relziķi 2" ieguves laukumā)	24 reizes gadā		-	-
Urbšanas iekārta	Punktveida ("KR PDA" ieguves laukumā)	85	120,7	170	120,7
	Punktveida ("Relziķi 2" ieguves laukumā)	170		-	-
Damperi (pašizgāzēji)	Līnijveida (no "KR PDA" ieguves laukuma līdz apstrādes laukumam)	80 reisi dienā (1-2 auto)	103,8	80 reisi dienā (1-2 auto)	103,8

Izmantoto tehnikas vienību darba laiks un radītais skaņas jaudas līmenis salīdzinājumā ar esošo situāciju ir norādīts 2. tabulā. Uzņēmuma darbība norisinās darba dienās (250 dienas gadā) vidēji 12 stundas dienā no plkst. 07:00 – 19:00, un plānota darba dienās (250 dienas gadā) no plkst. 06:00 – 00:00. Pieņemtais darba laiks katrai iekārtai ir sadalīts vienmērīgi uz visu diennakts nostrādāto periodu.

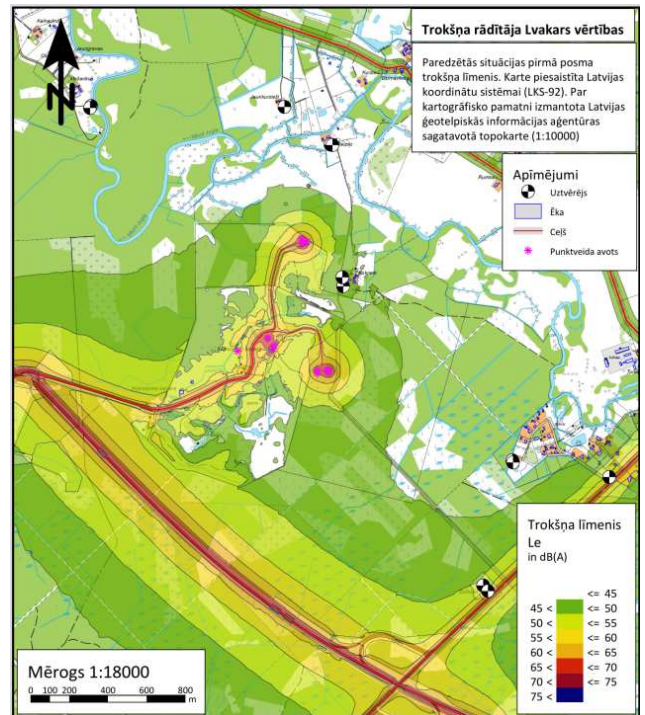
Esošajā situācijā ir iekļauta informācija par reģionālo autoceļu P80 (Tīnūži – Koknese), vietējiem autoceļiem V968 (Ogre – Jugla) un V966 (Tūrkalne – Tīnūži), kas ņemta no VAS "Latvijas Valsts ceļi" brīvpieejas datiem par 2022. gadu (V968 gadījumā, par 2021. gadu). Autoceļi noteikti kā ceļa trokšņa avoti. Dienas, vakara un nakts intensitātes sadalījumi šiem autoceļiem pieņemti, ņemot vērā tiešsaistes datus (31.08. – 01.09.2020.) par citiem valsts autoceļiem.

Satiksmes troksnis. Paredzēts, ka kravas auto, kas izvedīs apstrādāto materiālu no pirmā posma apstrādes laukuma līdz autoceļam P80, pārvietosies pa pievedceļu, kas noteikts kā ceļa trokšņa avots esošajā situācijā. Rēķināts, ka kravas transports brauks tikai darba dienās (250 dienas gadā jeb 68,49% no gada), maksimāli 60 reisi diennaktī līdz īpašuma "Kranciema karjers" apstrādes laukumam un maksimāli 30 reisi diennaktī līdz nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" ieguves laukumam. Tiek ņemta vērā arī kravas auto intensitāte, kas izved apstrādāto materiālu no atradnes "Kranciems" iecirkņa "Kokneši-2" pa pievedceļu, kas savieno autoceļu V968 ar iecirkni "Kokneši 2" (ar 5 paredzētiem reisiem dienā visa gada griezumā).

Tiek pieņemts, ka visiem no iecirkņa "Kokneši 2" reisiem paredzēts doties pa autoceļu V968 uz Ogres virzienu (dienvidrietumi), un, kur autoceļš V968 krustojas ar autoceļu P80, tālāk doties uz Tīnūžu virzienu (ziemeļrietumi). Otrajam ieguves posmam izvešana paredzēta pa pievedceļu (Koknešu ceļš), kas savienos otrā posma apstrādes laukumu ar autoceļu V968. Tā kā šim posmam arī nav zināmi izvešanas reisu maršruti, tie maksimāli pielāgoti pirmā posma situācijai, ar pieļautu 10% novirzi katrā ceļa krustojumā.

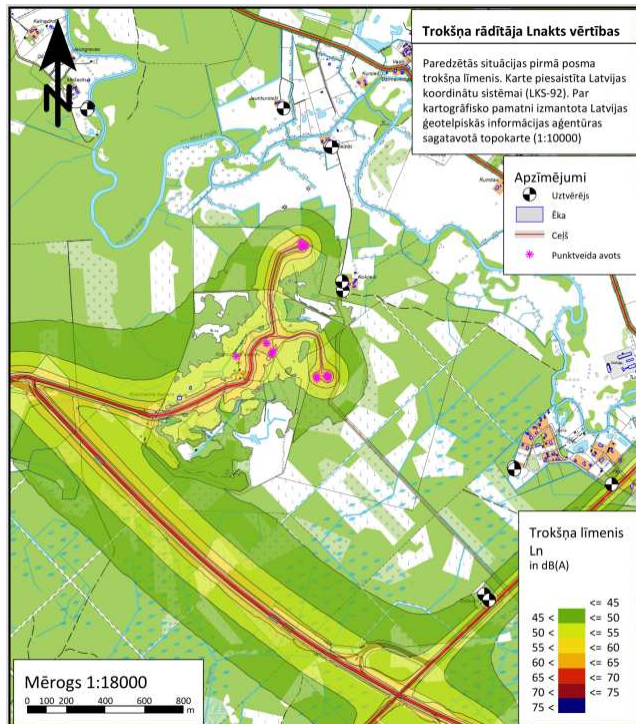

10. attēls. Trokšņa rādītāja Ldiena vērtības paredzētās darbības pirmā posma paplašināšanas situācijā.

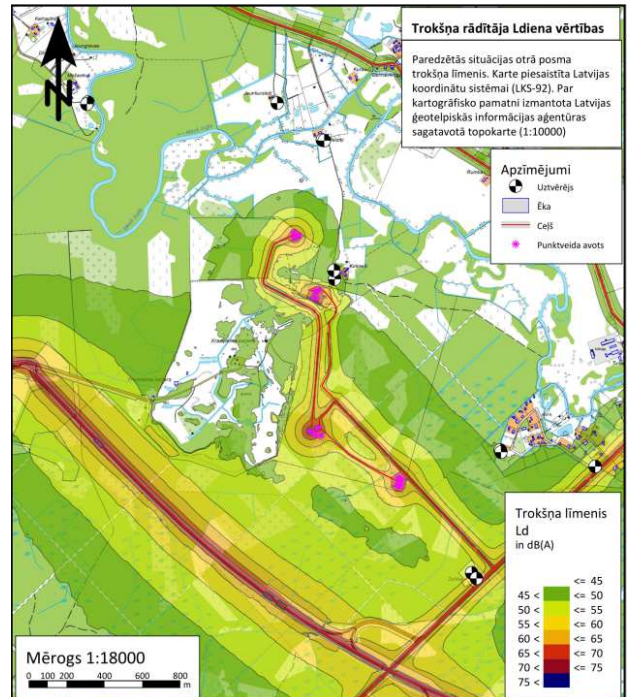

11. attēls. Trokšņa rādītāja Lvakars vērtības paredzētās darbības pirmā posma paplašināšanas situācijā.

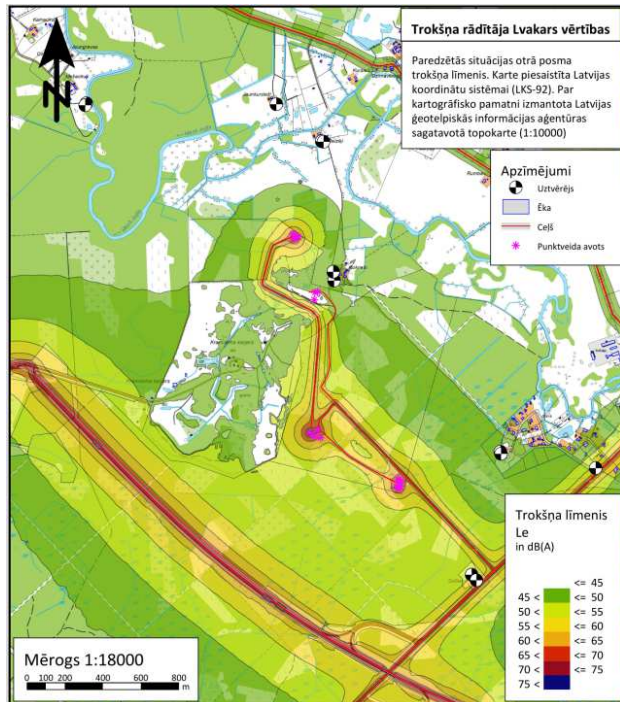
Aprēķini tika veikti, ņemot vērā situāciju, kurā plānots paplašināt pirmo posmu, veicot ieguvu gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā, bet iegūto materiālu apstrādājot nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā. Paralēli pieņemts, ka darbība norisinās arī iecirknī "Kokneši 2". Prognozētā trokšņa izplatība, kas saistīta ar paredzēto darbību, vizualizēta 10., 11., 12. attēlā.

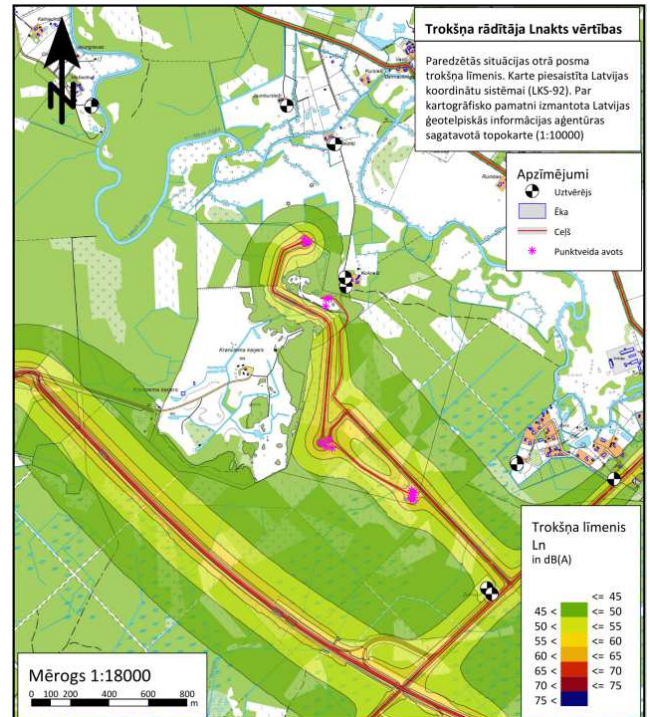
12. attēls. Trokšņa rādītāja Lnakts vērtības paredzētās darbības pirmā posma paplašināšanas situācijā.

13. attēls. Trokšņa rādītāja Ldiena vērtības paredzētās darbības otrā posma situācijā.

14. attēls. Trokšņa rādītāja Lvakars vērtības paredzētās darbības otrā posma situācijā.

15. attēls. Trokšņa rādītāja Lnakts vērtības paredzētās darbības otrā posma situācijā.

Trokšņa rādītāji tuvējo apdzīvoto mājokļu tuvumā apkopoti 4. tabulā. Vairākām ēkām piesaistīti divi uztvērēji, lai iekļautu visas tā pret trokšņa avotiem vērstās sienas.

4.tabula. Summāro trokšņa rādītāju raksturojums uztvērējos dB(A)

Trokšņa uztvērējs	Summārie trokšņa rādītāji, dB(A)								
	Esošā situācija			Pirmais paplašinātais posms			Otrais posms		
	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Ldiena	Lvakars	Lnakts
Atteku iela 2	59	58	53	59	58	53	59	58	53
Atteku iela 32 (1)	41	40	35	41	41	36	44	45	43
Atteku iela 32 (2)	43	42	37	42	42	38	45	46	43
Jaunkursieši	38	34	29	39	40	36	38	39	36
Kokneši (1)	46	38	33	47	46	43	46	45	43
Kokneši (2)	46	37	32	47	48	45	46	47	44
Ozolcīruļi (2)	36	34	29	37	37	34	37	37	33
Ozolcīruļi (1)	36	34	29	36	37	33	36	37	33
Relziķi (1)	38	34	29	41	42	38	41	42	39
Relziķi (2)	38	34	29	40	41	37	40	41	38
Zeltkalni (1)	46	45	40	46	45	40	50	50	49
Zeltkalni (2)	59	57	52	59	57	52	60	59	56

**ar zaļu atzīmēti rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlieluma pārsniegumi.*

Atbilstoši 4. tabulas datiem redzams, ka divos uztvērējos (Atteku iela 2 un Zeltkalni (2)) ir palielināti trokšņa rādītāji esošajā situācijā, kā arī plānotajā pirmā posma paplašināšanā un, kopā ar uztvērēju Zeltkalni (1), arī otrā posma īstenošanā. Apskatot trokšņa izkliedes kartes, kā arī informāciju par šo uztvērēju noteicošo trokšņa avotu, 5. tabulā redzams, ka šie trokšņa rādītāji

rodas no blakus esošā autoceļa V968 (noteicošais trokšņa avots), nevis no paredzētās darbības īstenošanas. Redzams arī tas, kas visos realizētās darbības posmos nevienā trokšņa uztvērējā netiks pārsniegts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienas laikā (t.i., tie ir mazāki par 65 dB(A)⁹).

5.tabula. Dalīto trokšņa rādītāju raksturojums uztvērējos dB(A)

Trokšņa uztvērējs	Summārie trokšņa rādītāji, dB(A)								
	Esošā situācija			Pirmais paplašinātais posms			Otrais posms		
	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Ldiena	Lvakars	Lnakts	Ldiena	Lvakars	Lnakts
Atteku iela 2									
Satiksmes vides troksnis	59	58	53	59	58	53	59	58	53
Rūpniecisko avotu vides troksnis	16	0	0	15	15	10	21	22	18
Zeltkalni (1)									
Satiksmes vides troksnis	45	45	40	46	45	40	49	49	49
Rūpniecisko avotu vides troksnis	32	0	0	30	32	27	39	40	35
Zeltkalni (2)									
Satiksmes vides troksnis	58	57	52	59	57	52	60	59	56
Rūpniecisko avotu vides troksnis	15	0	0	14	15	10	21	22	17

*ar zilu atzīmēti satiksmes vides trokšņa robežlieluma pārsniegumi.

Abi nekustamie īpašumi atrodas ārpus autoceļa V968 aizsargjoslas, tādēļ tiem tiek piemēroti trokšņa robežlielumi satiksmes vides troksnim atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktajam un kuri netiek pārsniegti esošajā situācijā un pirmajā paplašinātajā posmā. Otrā posma gadījumā vienīgais uztvērējs, kuram modelētajā situācijā parādās satiksmes vides trokšņa rādītājs, kas pārsniedz noteiktos robežlielumus ir Zeltkalni (2) nakts laikā. Ņemot vērā to, ka nakts laikā (23:00 – 07:00) netiks veikta materiāla transportēšana paredzētās darbības otrajā posmā, tad nav sagaidāmi pārsniegumi un satiksmes vides trokšņa rādītājs šajā uztvērējā būs tāds, kāds tas ir esošajā situācijā (52 dB(A)). Tajā gadījumā, ja palielinoties pieprasījumam radīsies nepieciešamība palielināt izvešanas reisu skaitu par tik reisiem, cik būtu bijuši nakts periodā, tad attiecīgi šie reisi tiks organizēti dienas periodā. Tā, kā paredzētās darbības otrajā posmā modelētā darbība nakts laikā pasliktinās esošās situācijas satiksmes trokšņa rādītāju šim uztvērējam par 4 dB, tad rezultātā, kad izvešanas reisi tiks organizēti dienā, uztvērējā Zeltkalni (2) ir sagaidāms mazāk nekā 4 dB(A) pieaugums (jāņem vērā, ka nakts laiks vides trokšņu novērtējuma kontekstā ir 8 stundas, bet dienas - 12 stundas). Papildinot paredzētās darbības otrā posma izvešanas reisu skaitu dienas laikā ar reisiem, kas iepriekš tika paredzēti nakts laikā, tad satiksmes vides trokšņa rādītājs būs zemāks, nekā noteiktais robežlielums, kas ir 65 dB(A)¹⁰.

Prognozētā trokšņa izplatība, kas saistīta ar paredzēto darbību otrajā posmā, vizualizēta 13.,14.,15. attēlā.

Jāatzīmē, ka modelētā situācija atspoguļo sliktāko iespējamā scenāriju, t.i., trokšņa avoti novietoti pēc iespējas tuvāk uztvērējiem, un reisu skaits sasniedz maksimālo iespējamo apjomu. Realitātē

⁹ Saskaņā ar 2023. gada 31. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 618 "Grozījums Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"" tika paaugstināts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienā līdz 65 dB(A).

¹⁰ Saskaņā ar 2023. gada 31. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 618 "Grozījums Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"" tika paaugstināts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienā līdz 65 dB(A).

paredzētā darbība norisināsies mainīgi, jo ieguves tehnikas vienības pārvietosies atbilstoši nepieciešamībai un netiks ilgstoši izmantotas vienā konkrētā vietā. Tāpat arī darbības intensitāte mainīsies atkarībā no derīgā izrakteņa pieprasījuma apjoma, tādējādi sagaidāms, ka radītais trokšņa līmenis pie uztvērējiem samazināsies.¹¹

Saskaņā ar Valsts vides dienesta sākotnējo izvērtējumu, jāņem vērā šādi ieteikumi:¹²

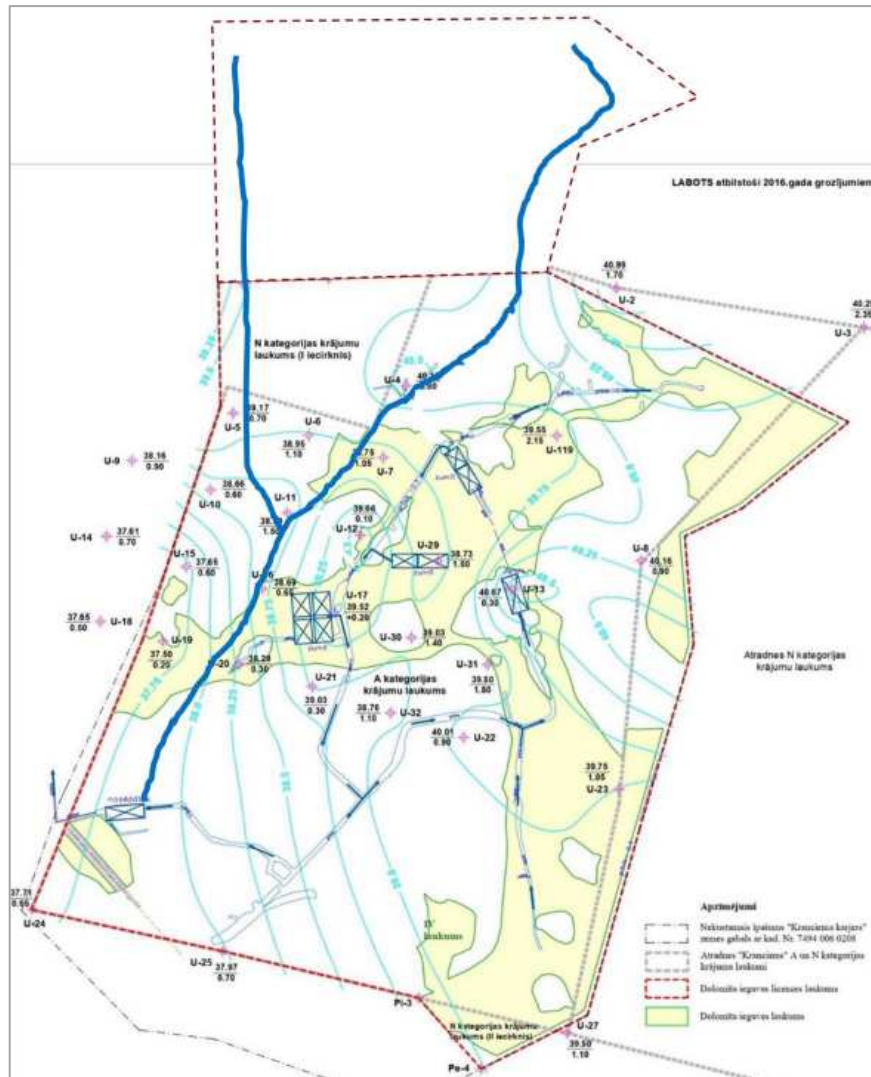
- Izstrādājot spridzināšanas darbu projektu, jāaprēķina un vizuāli jānomodelē bīstamās zonas lielums ap spridzināšanas vietu. Bīstamās zonas lielums tiek noteikts atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumu Nr. 25 "Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību" izvirzītajām prasībām. Katrā atsevišķā spridzināšanas reizē spridzināšanas darbu vadītājs veic apstākļu izvērtēšanu un nosaka atbilstošu bīstamās zonas lielumu.
- Derīgo izrakteņu ieguve un iegūtā materiāla transportēšana no atradnes teritorijas jāplāno tā, lai neradītu trokšņu normatīvu pārsniegumus tuvākajās mājāsaimniecībās. Derīgo izrakteņu ieguvei un transportēšanai jāizmanto tehnika un iekārtas, kas atbilst Ministru kabineta 2002. gada 23. aprīļa noteikumu Nr. 163 "Par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām" prasībām. Darbības laikā jānodrošina, lai trokšņu līmenis nepārsniedz pieļaujamos vides trokšņa robežlielumus, kas noteikti MK noteikumu Nr. 16 2. pielikumā.
- Spridzināšanas darbi nav atļauti vakarā un naktī, kā arī tuvāk par 200 m no dzīvojamās vai publiskās apbūves ēkām lauku teritorijās.
- Lai novērstu negatīvas spridzināšanas radītas ietekmes uz infrastruktūras objektiem pēc to izbūves, spridzināšanas darbu projektā jāparedz atbilstoši tehniskie un organizatoriskie pasākumi, tostarp vibrāciju monitoringa tīkla izveide, kas jānosaka un jānosaka ar attiecīgās infrastruktūras pārvaldītājiem.
- Argumentētu sūdzību gadījumā par paredzētās darbības radīto troksni dzīvojamo māju teritorijās un pie paredzētās darbības trokšņa ietekmei visvairāk pakļautajām fasādēm, jāveic trokšņa mērījumi atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 16 paredzētajai kārtībai. Atkarībā no mērījumu rezultātiem jālemj par papildus pasākumiem, tostarp par nepieciešamajiem nosacījumiem un ierobežojumiem paredzētās darbības īstenošanai. Pēc papildus pasākumu īstenošanas (ja tādi būs nepieciešami) jāveic atkārtoti trokšņu mērījumi. Visi trokšņu mērījumi jāiesniedz Valsts vides dienestam un pašvaldībai, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā jāiesniedz arī pasākumu plāns, ar kuru tiks nodrošināta robežlielumu ievērošana.

3.3. Virszemes, pazemes ūdeņu kvalitāte

Atbilstoši Valsts vides dienesta (VVD) Sākotnējā izvērtējuma norādītajai informācijai, veicot izstrādes darbus atradnē "Relziķi", plānots papildus ierīkot grāvjus ūdens uztveršanai. Šie grāvji tiks savienoti vienā sistēmā ar jau esošajiem grāvjiem nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā, un attiecīgi novadīs ūdeni uz esošo infrastruktūru.

¹¹ SIA "Vides eksperti" 2024. gada oktobrī veiktajam Papildinātajam trokšņu ietekmes novērtējumam "SIA "Saulkalne S" derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr. 74940060075) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 74940060086 teritorijā, Ogres novads, Tīnūžu pagastā"

¹² "Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325"

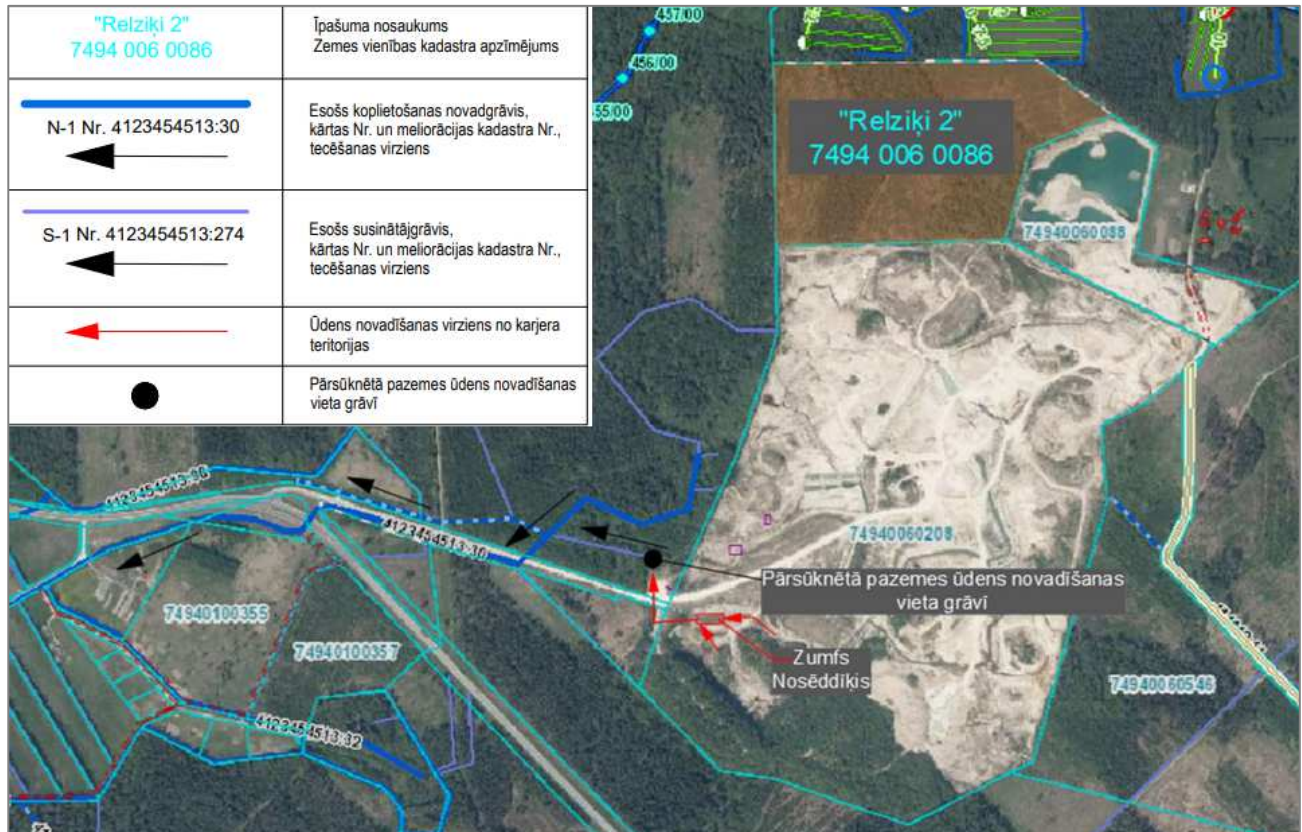
16. attēls. Plānotā ūdens nostādīšanas un attīrīšanas shēma.

Materiāla apstrāde notiks nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā, kur jau šobrīd tas tiek darīts. Mazgāšanai nepieciešamais ūdens tiek novadīts uz nosēddīķi, nodrošinot noslēgtu mazgāšanas ciklu. Pārējais liekais ūdens, kas netiek izmantots mazgāšanas procesa nodrošināšanai, tiek novadīts no karjera, veicot ūdens cirkulāciju caur zumfiem un novadgrāvjiem, lai nodrošinātu, ka vidē tiek novadīti tikai attīrīti ūdeņi. Atmazgātās smalknes un māla daļiņas, kas rodas no šķembu mazgāšanas, nonāk nosēddīķī, kur tās nosēžas, un tālāk ūdens veic attīrīšanas loku aptuveni 1 km garumā caur grāvju sistēmu un 9 zumfiem. Ūdens pēc šī loka atgriežas mazgāšanas iekārtā, kur tiek izmantots atkārtoti, veidojot noslēgtu ciklu. Kopējais ūdens apjoms, kas tiek izmantots ražošanas procesā 8 darba stundās, ir aptuveni 960 m³. Šis ūdens apjoms tiek izmantots tikai mazgāšanas procesā un netiek novadīts uz novadgrāvi. Mazgāšanas ūdeņi netiek novadīti vidē.¹³

Kā norādīts SIA "MELIORPROJEKTS" 2024. gada hidroloģiskajā atzinumā derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi-2" (zemes vienība kadastra apzīmējums 7494 006 0086), Ogres novada Tīnūžu pagastā (turpmāk – Hidroloģiskais atzinums), ūdens pārsūkņēšanai grāvī tiek izmantots viens esošais sūknis, kas izvietots nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā

¹³ VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

(kadastra Nr. 7494 006 0208). Sūkņa ražība ir 250 m³/h, un šī ražība netiks mainīta. Otrs sūknis, kas atrodas atradnē un pārsūknē ūdeni ieguves teritorijā, šajā aprēķinā netiek ņemts vērā, jo tas nepārsūknē ūdeni tieši uz grāvi ārpus karjera teritorijas. Ūdens līmeņa aprēķinā grāvī, kur tiek pārsūknēts ūdens, tiek ņemta vērā tikai viena sūkņa ražība. Karjera teritorijā ir ierīkoti 9 zumbi un viens nosēddiķis, no kura liekais ūdens apjoms tiek pārsūknēts uz grāvi, kas atrodas pie karjera rietumu robežas. Ūdens novadīšanas vieta grāvī ir parādīta 17.attēlā.

17. attēls. Pārsūknētā pazemes ūdens novadīšanas vieta grāvī.

Atzinumā norādīts, ka aprēķina vieta izvēlēta uz koplietošanas novadgrāvja N-1 ar meliorācijas kadastra Nr. 4123454513:30. Hidroloģiskie aprēķini veikti, ņemot vērā pavasara palu maksimālo caurplūdi ar 1%, 2%, 3%, 5% un 10% pārsniegšanas varbūtību, kā arī vasaras pusgada vidējo caurplūdi, kas ir 50%.

Atbilstoši hidroloģiskā un hidrauliskā aprēķina rezultātiem (skat.6. tabulu), paredzētais ūdens novadīšanas risinājums no derīgo izrakteņu ieguves vietas ir atbilstošs. Ūdens pārsūknēšanas maksimālo apjomu pie sūkņa ražības 250 m³/h no derīgo izrakteņu ieguves vietas pastāvošā ūdensnoteka spēj uztvert un novadīt.¹⁴

¹⁴ SIA "MELIORPROJEKTS" 2024. gada Hidroloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi-2"(zemes vien. kadastra apz. 7494 006 0086) Ogres novada Tīnūžu pagastā.

6. tabula. Hidrauliskā aprēķina salīdzinājums aprēķina caurplūdamam ar attiecīgu pārsniegšanas varbūtību un ūdens dziļumam bez ūdens pārsūkšanās apjoma un ar ūdens pārsūkšanās maksimālo apjomu no derīgo izrakteņu ieguves vietas.

Q_{apr} bez pārsūkšanās ūdens apjoma, m^3/s	Q_{apr} kopā ar maksimālo pārsūkšanos ūdens apjomu, m^3/s	h – ūdens dziļums (bez pārsūkšanās ūdens apjoma), m	h – ūdens dziļums (ar pārsūkšanos ūdens apjomu), m	Q_{apr} bez pārsūkšanās ūdens apjoma, m^3/s	Q_{apr} kopā ar maksimālo pārsūkšanos ūdens apjomu, m^3/s	h – ūdens dziļums (bez pārsūkšanās ūdens apjoma), m	h – ūdens dziļums (ar pārsūkšanos ūdens apjomu), m
<i>N-1 meliorācijas kadastra Nr. 4123454513:30 pie aprēķina vietas $i=1.3\text{‰}$; $b=1.0$; $m=1.8$; $n=0.040$</i>				<i>N-1 meliorācijas kadastra Nr. 4123454513:30 pie aprēķina vietas $i=1.3\text{‰}$; $b=1.0$; $m=1.8$; $n=0.040$</i>			
$Q_{pp1\%}$ 0,38 m^3/s	$Q_{pp1\%}$ 0,45 m^3/s	0,56	0,61	$Q_{pp5\%}$ 0,28 m^3/s	$Q_{pp5\%}$ 0,35 m^3/s	0,49	0,55
$Q_{pp2\%}$ 0,33 m^3/s	$Q_{pp2\%}$ 0,40 m^3/s	0,54	0,58	$Q_{pp10\%}$ 0,24 m^3/s	$Q_{pp10\%}$ 0,31 m^3/s	0,45	0,52
$Q_{pp3\%}$ 0,31 m^3/s	$Q_{pp3\%}$ 0,38 m^3/s	0,52	0,56	$Q_{vv50\%}$ 0,005 m^3/s	$Q_{vv50\%}$ 0,08 m^3/s	0,06	0,26

Tuvākā dabiskā ūdenstece ir Mazās Juglas upe, kas atrodas aptuveni 200-300 m attālumā uz Z no paredzētās darbības vietas teritorijas (nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorija).

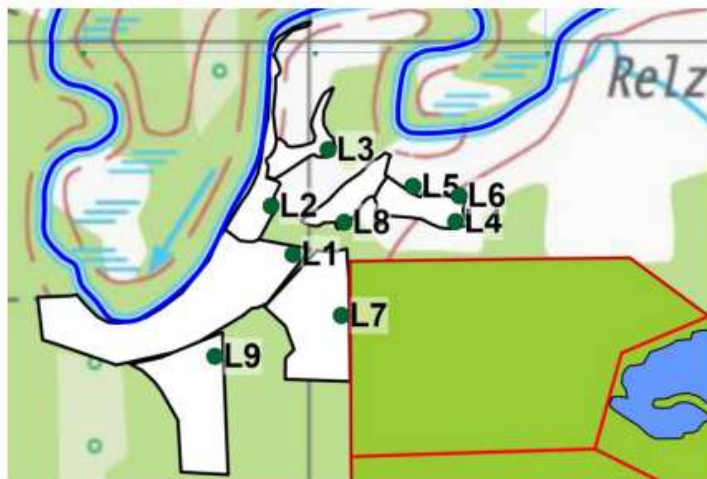
Paredzētās darbības vietas teritorija neatrodas Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartes plūdu iespējamības robežās.

Paredzētās darbības teritorija nav meliorēta. Saskaņā ar Meliorācijas kadastra informācijas sistēmu, nekustamā īpašuma "Relziķi 2" ziemeļu daļa nelielā platībā ietilpst kontūrgrāvī Nr. 4123454513:29.

Lietas materiālos ir pieejams 2024.gada Atzinums par dolomīta atradnē "Relziķi" veiktās derīgo izrakteņu ieguves ietekmi uz hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām, kuru sagatavojis Rīgas Tehniskās universitātes Lietišķās matemātikas institūts (turpmāk – Hidroģeoloģiskais atzinums). Šis atzinums paredzēts, lai novērtētu pazemes ūdens režīma izmaiņas un to ietekmi uz apkaimē esošām dabas bagātībām, tostarp: 9020 Veci jaukti platlapju meži; Meža 173. kvartāla 8. nogabals; 6410 Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs; 6120* Smiltāju zālāji; Divi dižkoki – Parastais ozols; Meža 173. kvartāla 12. nogabals; 3260* Upju straujtecēs un dabiski upju posmi; Meža 173. kvartāla 17. nogabals (skat. 18. attēlu).

Tāpat atzinumā norādīts, ka atradnes tiešā tuvumā atrodas upe Mazā Jugla, kuru potenciāli ietekmēs ne tikai derīgo izrakteņu ieguves dēļ radušies pazemināti ūdens līmeņi atradnes apkaimē, bet arī atsūkšanās ūdens iepludināšana upē. Papildus, blakus paredzētās darbības vietai atrodas atradnes "Kranciems" iecirkņa "Kokneši 2" appludinātā daļa – dīķis un meliorācijas grāvju tīkls. Dabas vērtībām par nozīmīgu uzskatāmas kvartāra (Q_2) jeb gruntsūdeņu līmeņa izmaiņas.

Šīs izmaiņas var radīt potenciālas sekas attiecīgajiem dabas aizsardzības objektiem un teritorijām, un tāpēc īpaša uzmanība jāpievērš hidroģeoloģiskajiem aprēķiniem un ūdens līmeņu kontrolēšanai, lai nodrošinātu minimālu negatīvo ietekmi uz šiem īpašumiem un ekosistēmām.

Virtuālā novērošanas urbuma šifrs	Objekta nosaukums	Virtuālā urbuma slānis
L1	9020 Veci jaukti platlapju meži	Q2, D3dg#
L2	Meža 173. kvartāla 8. nogabals	Q2 D3dg#
L3	6410 Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnes	Q2 D3dg#
L4	6120* Smiltāju zālāji	Q2 D3dg#
L5	Dižkoks - Parastais ozols	Q2 D3dg#
L6	Dižkoks - Parastais ozols	Q2 D3dg#
L7	Meža 173. kvartāla 12. nogabals	Q2 D3dg#
L8	6410 Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnes	Q2 D3dg#
L9	Meža 173. kvartāla 17. nogabals	Q2 D3dg#

18. attēls. Plānotā karjera atradnē "Relziķi" tuvumā esošo objektu saraksts ar to virtuālo monitoringa urbumu šifriem.
PIEZĪME. L1-L9 ir virtuālās novērtēšanas urbumu punkti, kas tika pieņemti Hidroģeoloģiskā atzinuma ietvaros tā izstrādes vajadzībām.

Ūdens atsūkņēšana esošajā situācijā. Esošajā situācijā uzskatāms tas stāvoklis, kurā uz netraucētā stāvokļa bāzes tiek veikta ūdens atsūkņēšana vienlaicīgi no šādām atradnēm: "Kranciema karjers" (atradnes "Kranciems" daļa, kas ietilpst nekustamajā īpašumā "Kranciema karjers" – Hidroģeoloģiskajā atzinumā pieņemts par atradni "Kranciema karjers"), "Kranciems I" (atradnes "Kranciems" daļa, kas ietilpst nekustamajā īpašumā "Kranciema pirmā dolomīta atradne" – Hidroģeoloģiskajā atzinumā pieņemts par atradni "Kranciems I") un "Kokneši 2" (atradnes "Kranciems" iecirknis "Kokneši 2" – Hidroģeoloģiskajā atzinumā pieņemts par atradni "Kokneši 2"). Atsūkņēšana tiek veikta pēc maksimālā scenārija, līdz licences laukuma apakšai. Depresijas piltuve šajā situācijā kvartāra slānim Q_2 ir redzama 20., 22. attēlā, bet dolomīta slānim $D_3dg\#$ – 21., 23. attēlā. Depresijas piltuve ziemeļu pusē tiek ierobežota ar upi Mazā Jugla un iecirkņa "Kokneši 2" dīķi. Kā redzams 18. attēlā, viena metra ūdens līmeņa pazeminājums ietekmē plašas teritorijas, tostarp biotopu apvidus.¹⁵

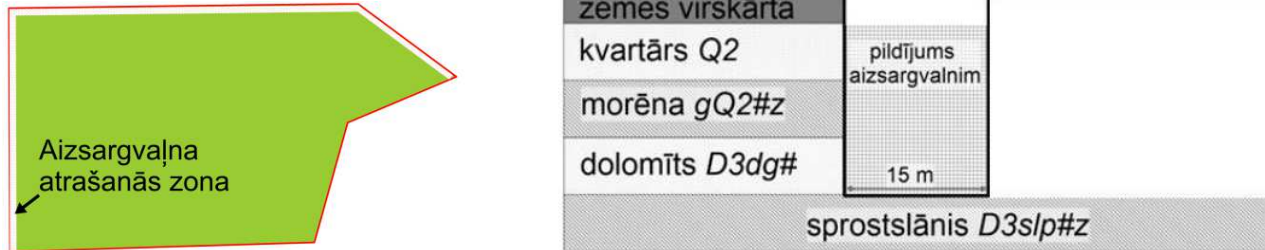
Ūdens atsūkņēšana atradnē "Relziķi" kopā ar esošo situāciju. Situācija, kurā atradnē tiek veikta dolomīta slāņa $D_3dg\#$ nosusināšana vienlaicīgi ar esošajām atradnēm "Kranciema karjers", "Kranciems I" un "Kokneši 2", parāda kumulatīvo ūdens atsūkņēšanas ietekmi uz vidi. Ūdens līmeņu sadalījums šajā scenārijā skatāms 24. un 25. attēlos.

Ietekme un iespējamie risinājumi. Atzinumā secināts, ka atradnes "Relziķi" atsūkņēšana uz esošās situācijas fona ievērojami pasliktina biotopu un aizsargājamo koku ūdensapgādi. Kā viens no iespējamajiem risinājumiem tiek piedāvāts karjera zemes virskārtas izmantošana aizsargvalņa veidošanai pa karjera perimetra daļu, kas var ievērojami samazināt depresijas piltuves izplatību. Aizsargvalņa izveidei tiek plānots ekskavēt dolomītu vismaz 15 metru platā joslā līdz licences laukuma apakšai, bet izveidoto profilu aizpildīt ar mazāk caurlaidīgu materiālu (skat. 20. attēlu). Pieejamākais materiāls, saskaņā ar atzinumā norādīto, ir zemes virskārta. Aizsargvalņa atrašanās vieta tiek paredzēta pa atradnes "Relziķi" rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu perimetra daļu.

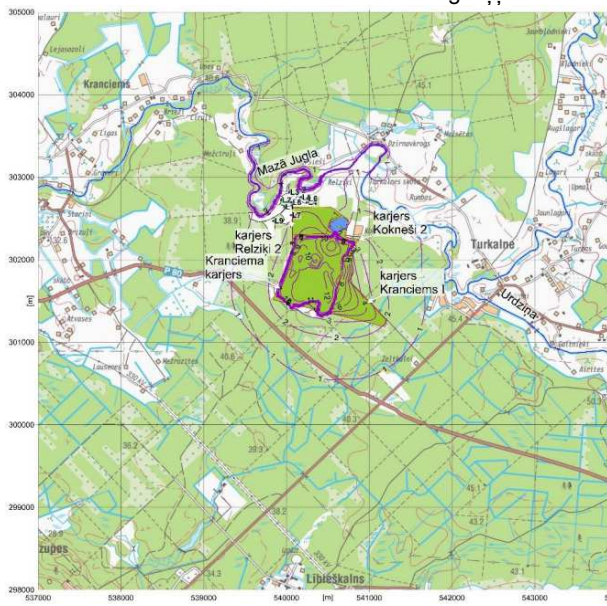
¹⁵ "Atzinums par dolomīta atradnē "Relziķi" derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi, Rīgas Tehniskās universitāte, Lietišķās matemātikas institūts.

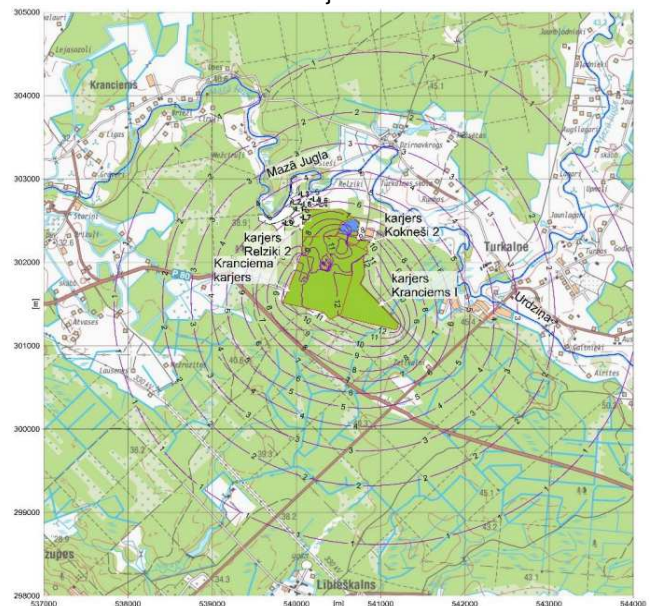
Šāda aizsargvalņa izveide varētu būt efektīvs pasākums, lai mazinātu ūdens līmeņa pazeminājuma ietekmi, īpaši attiecībā uz biotopiem un aizsargājamiem kokiem, kas ir īpaši jutīgi pret izmaiņām ūdens apgādē.

19. attēls. Aizsargvalņa atrašanās vieta un tā shematiskais attēlojums.

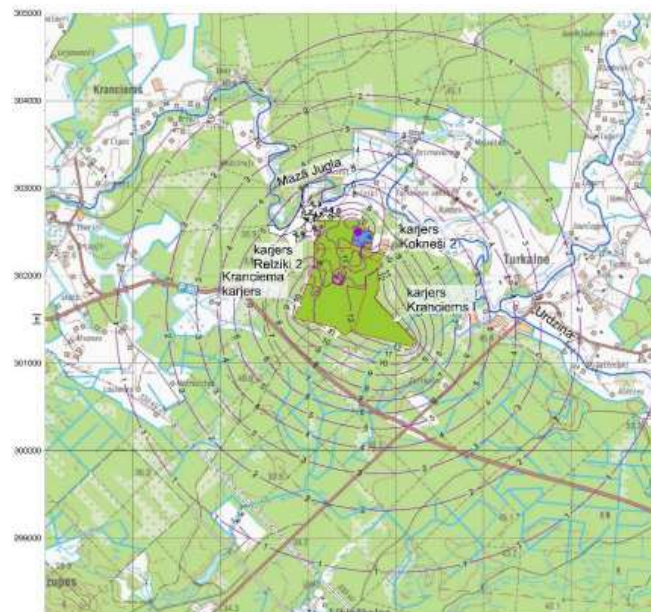
20. attēls. Depresijas piltuve kvartāra (Q₂) ūdens horizontā esošajā situācijā [m]

21. attēls. Depresijas piltuve Daugavas (D_{3dg#}) ūdens horizontā esošajā situācijā [m]

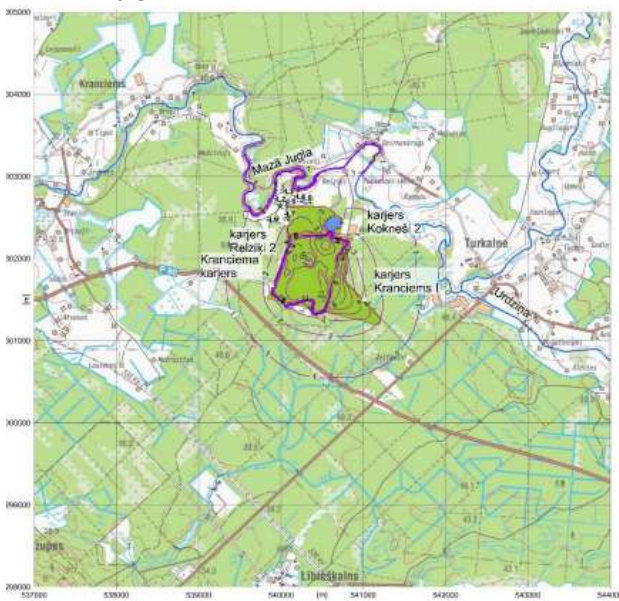

22. attēls. Depresijas piltuve kvartāra (Q₂) ūdens horizontā, atsūknējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju [m]

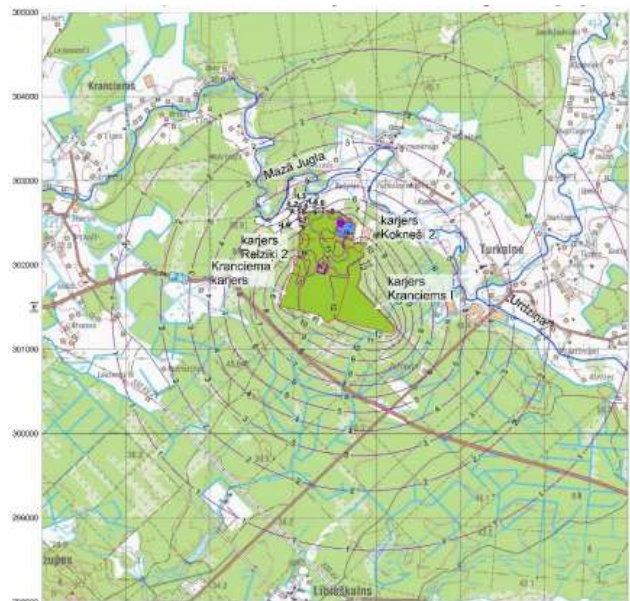

23. attēls. Depresijas piltuve Daugavas (D_{3dg#}) ūdens horizontā, atsūknējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju [m]

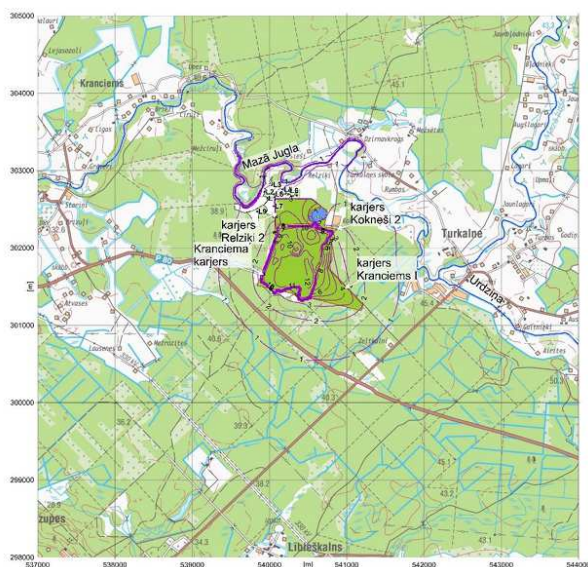
Modelēšanā tika izskatīti divi varianti: aizsargvaļņa izveide no zemes virskārtas un māla materiāliem. Aizsargvaļņa filtrācijas koeficients tika noteikts 0,5 m/dnn, kas ir vidējais koeficients starp māla, smilšmāla, smilts un mālsmilts augsnēm. Savukārt mālainai augsnei filtrācijas koeficients ir mazāks par 0,2 m/dnn, tādēļ modelēšanas eksperimentā aizsargsienai tika izmantots filtrācijas koeficients 0,1 m/dnn. Ņemot vērā veikto modelēšanu, atzinumā secināts, ka, izveidojot 15 metrus platu zemes virskārtas aizsargvalni gar atradnes "Relziķi" perimetra daļu, tiek panākta situācija, kurā atsūkņēšana uz esošās situācijas fona nepazemina gruntsūdens līmeni nevienai dabas vērtībai (L1-L9). Savukārt scenārijā, kur uz esošās situācijas fona tiek atsūkņēts pazemes ūdens atradnē "Relziķi" ar mālainu aizsargsienu, gruntsūdens līmeņi tiek paaugstināti vidēji par 0,4 m, salīdzinot ar esošo situāciju. Līdz ar to scenārijs ar zemes virskārtas aizsargsienu ir uzskatāms par pietiekamu, bet scenārijs ar mālainu aizsargsienu sniedz iespēju uzlabot dabas vērtību L1-L9 ūdensapgādes stāvokli.

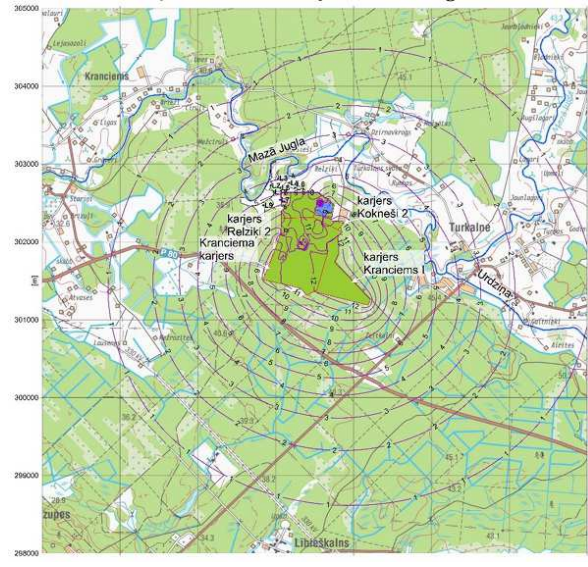
24. attēls. Depresijas piltuve kvartāra (Q_2) ūdens horizontā, atsūkņējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju, zemes aizsargvalnis

25. attēls. Depresijas piltuve Daugavas ($D_{3dg\#}$) ūdens horizontā, atsūkņējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju, zemes aizsargvalnis

26.attēls. Depresijas piltuve kvartāra (Q_2) ūdens horizontā, atsūkņējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju, māla aizsargvalnis [m]

27.attēls. Depresijas piltuve Daugavas ($D_{3dg\#}$) ūdens horizontā, atsūkņējot karjeru "Relziķi" ar esošo situāciju, māla aizsargvalnis [m]

Atradnes "Relziķi" depresijas piltuves zonā atrodas upe Mazā Jugla. Saskaņā ar veiktā pētījuma rezultātiem tiek secināts, ka upe stabilizē gruntsūdens līmeņus L1-L8 apkārtnē, kas nozīmē, ka tai ir ūdens zudumi. Hidroģeoloģiskā modeļa dati liecina, ka, realizējot paredzēto darbību, upe var zaudēt līdz pat 39 m³/dnn, savukārt, pielietojot scenāriju ar zemes virskārtas aizsargvalņa izveidi, šie zudumi ir tikai 1,7 m³/dnn. Atzinumā tiek arī secināts, ka, pamatojoties uz veikto modelēšanu, upe piedzīvo kritumu no 44,4 m vjl līdz 26,6 m vjl. Ņemot vērā šo kritumu un caurplūdes apjomu 3,35 m³/sek, ūdens līmeņa samazināšanās upei nav iespējama. Tieši otrādi, atradnes "Relziķi" atsūknētais un nostādinātais ūdens tiek novadīts upē Mazā Jugla.

Monitorings atradnē "Kranciems" tiek veikts, saskaņā ar Valsts vides dienesta 2021. gada 23. augustā izsniegto zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr. CS21ZD0234, un to veic SIA "AMECO vide".¹⁶ Valsts vides dienests uzskata, ka papildus novērojumu punkti nav nepieciešami. Kā norādīts paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējumā, ja paredzētās darbības īstenošanas rezultātā tiek konstatēta ūdens līmeņa traucējoša samazināšanās viensētu akās, jālemj par kompensējošiem pasākumiem.¹⁷

3.4. Atkritumu apsaimniekošanas sistēma

Saskaņā ar paredzēto darbību, tās rezultātā var rasties atkritumi gan no tehnikas darbības (piemēram, smērvielas, eļļas u.c.), gan arī sadzīviska rakstura atkritumi (piemēram, iepakojums u.c.). Darbības veicējs nodrošina sadzīves atkritumu savākšanu, uzglabāšanu un nodošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Ķīmiskās vielas un atkritumi (ja tādi tiek paredzēti) tiek uzglabāti tā, lai novērstu jebkādu augsnes vai pazemes ūdeņu piesārņojumu.

Paredzētās darbības laikā radušos ķīmiskos un sadzīves atkritumus ir jāapsaimnieko atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, un tie jānodod atkritumu apsaimniekotājam, kam ir attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas atļauja. Radušies sadzīves atkritumi tiek apsaimniekoti atbilstoši noteikumiem un nerada būtisku ietekmi uz vidi.

3.5. Potenciāli piesārņotās vietas

Lokālplānojuma teritorijā un tās tuvumā nav reģistrētas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Ņemot vērā paredzētās darbības specifiku, kopumā piesārņojuma risks tiek uzskatīts par nebūtisku, un nav paredzams vides piesārņojums.

3.6. Bioloģiskā dabas daudzveidība

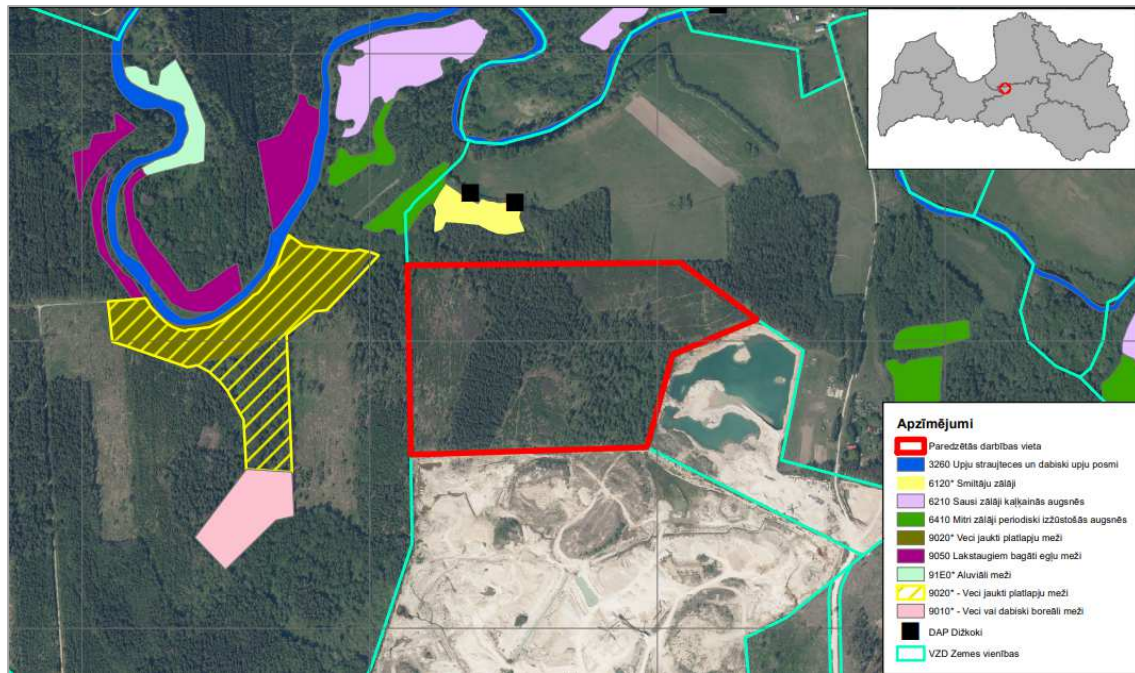
Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" (turpmāk – datu bāze "Ozols") datiem, lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi vai dižkoki, un tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamās sugas vai biotopi. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija – Natura 2000 teritorija, dabas liegums "Lielie Kangari" – atrodas aptuveni 6 km attālumā no plānotās darbības vietas.

Vides pārskatā ņemti vērā Dabas aizsardzības pārvaldes sniegtie nosacījumi un vērtēta ietekme uz tuvējiem biotopiem un dižkokiem. Tāpat ir izmantots eksperta G. Grandāna atzinums un sniegtie ieteikumi¹⁸.

¹⁶ VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

¹⁷ VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

¹⁸ Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts”.

28.attēls Plānotās derīgo izrakteņu atradnes novietojuma shēma un konstatētās dabas vērtības.

Dižkoki, veci koki, alejas un citas ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības paredzētās darbības vietā nav konstatētas. Saskaņā ar datu bāzi "Ozols" pieejamo informāciju, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu Nr. 74940060111, aptuveni 120 m attālumā no paredzētās darbības vietas, ir konstatēts valsts nozīmes dižkoks – parastais ozols ar stumbra apkārtmēru 1,3 m augstumā no zemes 4,22 m (ID 13070), un aptuveni 100 m attālumā atrodas vēl viens valsts nozīmes dižkoks – parastais ozols ar stumbra apkārtmēru 1,3 m augstumā no zemes 4,67 m (ID 13072).

Pamatojoties uz "Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns" ietverto informāciju, paredzētās darbības vietas teritorijā un tās apkārtnē (līdz 500 m attālumā no derīgo izrakteņu atradnes "Relziķi" robežas) nav īpaši aizsargājamo pūču sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgu teritoriju. Latvijā īpaši aizsargājamas pūču sugas izpētes teritorijā netika konstatētas arī šī atzinuma sagatavošanas vajadzībām veikto apsekojumu laikā.

Eksperts savā atzinumā secina, ka, izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā un ES īpaši aizsargājamām putnu sugām. Pēc piesardzības principa, lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana jāveic ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs).¹⁹

Vienlaikus tiek norādīts, ka putnu masveida koncentrēšanās risks pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas appludināšanas ir uzskatāms par zemu. Lai novērstu masveida putnu pulcēšanās risku gan derīgo izrakteņu izstrādes laikā, gan pēc ieguves vietas rekultivācijas to appludinot, eksperts rekomendē veidot ūdenstilpes pēc iespējas dziļākas (dziļākas par 4 m), tādējādi samazinot grunts slānī esošās veģetācijas apjomu. Lai novērstu ūdensputnu (īpaši kaijveidīgo putnu) ligzdošanas

¹⁹ Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts”

iespējamību, nedrīkst pieļaut jebkādu salu vai seklu sēkļu esamību ūdenstilpē. Ūdenstilpes krastiem jābūt pēc iespējas stāvākiem (vēlams vertikāliem), ar pēc iespējas zemāku veģetāciju. Ūdenstilpes tiešā tuvumā ieteicams uzturēt augstu lakstaugu veģetāciju (optimāli 150–200 mm augstumā), kas samazina barošanās iespējas ūdensputniem, vārnveidīgajiem putniem un mājas strazdiem. Kā alternatīva augsto lakstaugu veģetācijai tiek norādīta ūdenstilpes tiešā tuvumā esošās veģetācijas regulāra pļaušana. Nav pieļaujama zivju audzēšana, kas var piesaistīt zivjēdājus putnus.²⁰

Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālā administrācija, iepazīstoties ar hidroģeoloģisko atzinumu, 2024. gada 16. septembra vēstulē Nr. 3.27/5707/2024-N norāda, ka tas ir atbilstošs un pietiekams, lai izvērtētu derīgo izrakteņu ieguves ietekmi uz hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām atradnes teritorijas tuvumā esošajos ES nozīmes īpaši aizsargājamajos biotopos, kā arī aizsargājamo koku teritorijā. Vienlaikus tiek norādīts, ka eksperta atzinums sniedz objektīvu derīgo izrakteņu ieguves ietekmes izvērtējumu uz dabas vērtībām atradnes teritorijā vai tās tiešā tuvumā un, ja tiks ievēroti eksperta atzinumā izvirzītie nosacījumi un ietekmi mazinošie pasākumi, tad netiks atstāta būtiska negatīva ietekme uz dabas vērtībām atradnes teritorijas tuvumā. Eksperta atzinumā ir ņemts vērā hidroģeoloģiskais atzinums, norādot, ka, ievērojot hidroģeoloģiskajā atzinumā sniegtās rekomendācijas depresijas piltuves izplatības samazināšanai, nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatēto ES nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamo mežu un zālāju biotopu funkcijām, procesiem un to kvalitāti.²¹

Attiecībā uz īpaši aizsargājamo putnu sugām eksperta atzinumā norādīts, ka, izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, kā arī uz Latvijā un ES īpaši aizsargājamām putnu sugām. Vienlaikus sniegti ietekmi mazinoši pasākumi pēc piesardzības principa. Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz MK noteikumu Nr. 30 18. punktu un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 3.11. apakšpunktu, administrācija sniedz atzinumu, ka derīgo izrakteņu ieguve atradnes teritorijā ir pieļaujama, ja tiek ievēroti eksperta atzinumā un hidroģeoloģiskajā atzinumā izvirzītie nosacījumi, rekomendācijas un ietekmi mazinošie pasākumi.²²

3.7. Ainavas izmaiņas

Paskaidrojuma raksta sadaļā "Dolomīta atradnes 'Kranciems' izstrādes vēsture" tika apskatīta karjera attīstības vēsture, kas gadu desmitiem radījusi ainavas izmaiņas. Šīs izmaiņas izpaudās gan mežaino teritoriju samazināšanā, gan dolomīta ieguves teritorijas paplašināšanā. Šī attīstība radījusi raksturīgas ainavas iezīmes, kā nogāzes, krāvumi, krautnes un pievedceļi, kas ir cieši saistīti ar karjera izstrādes procesu.

²⁰ Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts

²¹ VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

²² VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

29.attēls. Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras ortofoto karte 1.cikls 1994.g.-1999.g.

30.attēls. Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras ortofoto karte 8.cikls 2022.g.-2024.g.

Karjera un tā rekultivācijas procesos radītā ainava ir mākslīgi veidota. Visbiežāk izmantotais rekultivācijas veids ir ūdenstilpnes izveide, ko plānots īstenot arī apskatāmajā teritorijā. Ūdenstilpnes estētisko izskatu var uzlabot, veidojot atbilstošu krasta līniju, apzaļumošanas zonas un, ja nepieciešams, pievienojot labiekārtojumu. Tādēļ derīgo izrakteņu ieguves projektā karjera rekultivācijai īpaša uzmanība jāpievērš krastiem un teritorijām, ar kurām tie robežojas. Šajā karjerā

dominē meži, bet ziemeļu daļā atrodas arī lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas var atklāt skatu uz Mazās Juglas upes plāvām.²³

3.8. Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Lokālplānojuma un vides pārskata izstrādes procesā tiek apkopota un apzināta visa pieejamā informācija, kā arī institūciju sniegtie nosacījumi un paredzētās darbības sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums. Tiek izvērtēti pieejamie attīstības dokumenti un stratēģijas, lai nodrošinātu visu aspektu apsvērumu un saskaņošanu.

Būtiskākā lokālplānojuma sastāvdaļa ir teritorijas zonējums, ko papildina teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kas nosaka konkrētās teritorijas atļauto izmantošanu, ievērojot vides, sociāli ekonomiskos un citus apsvērumus.

Lokālplānojuma izstrāde saskaņā ar teritorijas plānojumu ļauj plānot nākotnes teritorijas attīstību ne tikai lokāli, bet šajā gadījumā arī paredzēt rekultivācijas plānu, kas veicina teritorijas attīstību un pārveidi ilgtermiņā.

7.tabula. Esošais lokālplānojuma teritorijas stāvoklis un sekas, ja plānojums netiks īstenots

Esošais stāvoklis	Sekas, ja plānojums netiek īstenots
Tiek saglabāta mežu teritorija.	Ar laiku iespējama mežu izciršana vai arī teritorijas aizaugšana/degradēšanās.
Aizsargjoslas nav iezīmētas zemes īpašuma plānā.	Iespējamās likumā neparedzētās darbības aizsargjoslu teritorijās.
Neapsaimniekoti zemes īpašumi.	Teritorijas degradācija (aizaugšana), neizmantošana, teritorija ar laiku pāriet degradētas teritorijas statusā.
Nav nodefinēti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.	Iespējama haotiska teritorijas attīstība.

4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

Vides pārskatā tiek vērtēts, vai lokālplānojumā noteiktās teritorijas izmantošanas veidi var ietekmēt tuvākās apkārtnes iedzīvotāju vides kvalitāti, gaisa kvalitāti, kā arī vides stāvokļa iespējamās izmaiņas ilgtermiņā. Šajā procesā īpaša uzmanība tiek pievērsta teritorijas attīstības iespējām saistībā ar jau esošo un izmantojamo atradni "Kranciems".

Pārskatā tika izmantots arī Vides aizsardzības pārvaldes (VVD) Vides aizsardzības kontroles reģistrs, kur ikviens iedzīvotājs var pārbaudīt, vai par konkrēto darbības veicēju nav bijušas sūdzības un vai tās ir novērstas. Vides aizsardzības kontroles reģistrs ir pieejams VVD mājaslapā.²⁴

5. LOKĀLPLĀNOJUMĀ PAREDZĒTO DARBĪBU IZVĒRTĒJUMS

Nodaļās "Troksnis", "Atmosfēras gaisa kvalitāte", "Virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāte", "Atkritumu apsaimniekošanas sistēma", "Potenciāli piesārņotas vietas", "Bioloģiskā dabas daudzveidība" un "Ainavas izmaiņas" tiek vērtēta paredzētās darbības ietekme uz apkārtējo vidi, dabas daudzveidību un tās ietekme uz tuvējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Katrā nodaļā sniegti secinājumi un rekomendācijas (apkopojums no ekspertu ieteikumiem un Vides valsts dienesta "Paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējuma").

²³ Lokālplānojuma Paskaidrojuma raksts

²⁴ <https://registri.vvd.gov.lv/vides-aizsardzibas-kontrole/kontroles-pasakumu-rezultati/>

8.tabula. Iespējamās ietekmes, riski un risinājumi.

Iespējamās ietekmes	Riski	Risinājumi
Palielinās transporta radītais trokšņa līmenis noteiktās diennakts stundās un transportēšanas maršrutos	Palielinās fona troksnis	-
Palielinās putekļu apjoms, īpaši sausā laikā	Iespējams diskomforts tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem, transportēšanas maršrutu piegulošajās teritorijās.	-
Atradnes laukuma sagatavošana		

Secinājumi:

Trokšņa kvalitātes novērtējums.

Novērtējuma ietvaros tika secināts, ka divos uztvērējos (Atteku iela 2 un Zeltkalni (2)) ir palielināti trokšņa rādītāji esošajā situācijā, kā arī plānotajā pirmā posma paplašināšanā un, kopā ar uztvērēju Zeltkalni (1), arī otrā posma īstenošanā. Secināts, ka trokšņa rādītāji rodas no blakus esošā autoceļa V968 (noteicošais trokšņa avots), nevis no paredzētās darbības īstenošanas. Rezultātā tika secināts, ka visos realizētās darbības posmos nevienā trokšņa uztvērējā netiks pārsniegts satiksmes vides trokšņa robežlielums dienas laikā (t.i., tie ir mazāki par 65 dB(A)).

Gaisa kvalitātes novērtējums.

Secināts, ka derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un transportēšanas procesā netiks pārsniegti 2009. gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktie gaisa kvalitātes rādītāji.

Gaisa kvalitātes novērtējumā tika noteikti šādi nosacījumi:

- Lai novērstu NO₂ 1 stundas vērtību pārsniegumu, mobilais drupinātājs, kas atradīsies nekustamā īpašuma Kranciema pirmā dolomīta atradnes teritorijā, jānovieto tuvāk nekustamā īpašuma Kranciema karjers teritorijai, pie Koknešu ceļa;
- Lai novērstu putekļu emisiju pārsniegumus, grants ceļi jāapstrādā ar CaCl (kalcijs hlorīds);
- Nepārsniegt novērtējumā norādīto reisu skaitu dienā materiāla izvešanai;
- Lai izvairītos no papildus putekļu emisijām transportēšanas laikā, jānodrošina materiāla pārsegšana.

Sugu un biotopu atzinums

Atzinumu sagatavojis sertificēts sugu un biotopu eksperts Gaidis Grandāns, kurš secinājis:

- Paredzētās darbības vietā nav konstatēti ES nozīmes biotopi vai Latvijā īpaši aizsargājami biotopi.
- Paredzētās darbības vietas tuvumā (aptuveni 200 m attālumā no paredzētās darbības vietas robežas) ir konstatēti ES nozīmes mežu biotopi, tostarp 9020* Veci jaukti platlapju meži un 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, kas atbilst Latvijā īpaši aizsargājama biotopu noteikšanas kritērijiem.
- Paredzētās darbības vietas tuvumā (aptuveni 200 m attālumā no paredzētās darbības vietas robežas) ir konstatēti ES nozīmes zālāju biotopi, tostarp 6410 Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs un 6120* Smiltāju zālāji.

Ievērojot Rīgas Tehniskās universitātes Lietišķās matemātikas institūta ekspertu 2024. gada sagatavotajā atzinumā par dolomīta atradnē "Relziķi" derīgo izrakteņu ieguves izraisītajām hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām (Eglīte, Krauklis, 2024) sniegtās rekomendācijas depresijas piltuves izplatības samazināšanai, nav sagaidāma būtiska negatīva ietekme uz paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatēto ES nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājama mežu un zālāju biotopu funkcijām, procesiem un to kvalitāti.

- Paredzētās darbības vietā nav konstatētas Latvijā īpaši aizsargājamas putnu sugas.
- Izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība

(derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā un ES īpaši aizsargājamām putnu sugām.

- Pēc piesardzības principa, lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana jāveic ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs).
- Nav sagaidāma negatīva ietekme uz paredzētās darbības vietas tuvumā konstatēto Latvijā un ES īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas un barošanās apstākļiem, augstā antropogēnas izcelsmes traucējuma (galvenokārt trokšņa līmeņa pieaugums) rezultātā, kas tiek prognozēts uzsākot saimniecisko darbību. Jau esošajos apstākļos sugas ir piemērojušās apdzīvotām teritorijām ar patstāvīgi augstu trokšņa līmeni, kas rodas blakus esošās derīgo izrakteņu ieguves rezultātā.
- Putnu masveida koncentrēšanās risks pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas appludināšanas ir uzskatāms par zemu.

Eksperts ir sniedzis šādas **rekomendācijas rekultivācijas procesam**:

- Ūdenstilpes dziļums: veidojot ūdenstilpi, jānodrošina, lai tā būtu pēc iespējas dziļāka (dziļāka par 4 metriem). Tas palīdzēs samazināt grunts slānī esošās veģetācijas apjomu, kas varētu veicināt nevēlamu veģetāciju un ietekmēt ūdenstilpes ekoloģiju.
- Krastu konfigurācija: ūdenstilpes krastiem jābūt pēc iespējas stāvākiem, vēlams vertikāliem, lai samazinātu iespējamību, ka ūdensputni (īpaši kaijveidīgie putni) ligzdos ūdenstilpes krastos. Krastā esošās veģetācijas apjoms jāmazina līdz minimumam, lai izvairītos no ligzdošanas iespējamības. Tas nepieciešams, jo īpašums "Relziķi 2" atrodas teritorijā ar īpašiem noteikumiem – "15 km zona ap lidlauku (TIN111)".
- Lakstaugu veģetācija: ūdenstilpes tiešā tuvumā ieteicams uzturēt augstu lakstaugu veģetāciju (optimāli 150 – 200 mm augstumā), kas samazinās barošanās iespējas ūdensputniem, vārņveidīgajiem putniem un mājas strazdiem. Alternatīvi var regulāri pļaut tuvumā esošo veģetāciju, lai samazinātu pieejamās barības daudzumu putniem.
- Zivju audzēšana: nedrīkst pieļaut zivju audzēšanu ūdenstilpē, jo tas var pievilināt zivjēdājus putnus, tādējādi radot problēmas putnu kontrolei un iespējamām izmaiņām ūdenstilpes ekoloģijā.

Valsts vides dienesta ieskatā paredzētie pasākumi būs pietiekami, lai novērstu masveida putnu pulcēšanos pēc ieguves vietas rekultivācijas, appludinot to. Tikas nodrošināta nepieļaušana putniem piemērotas veģetācijas veidošanās ne ūdenstilpes krastos, ne uz ūdenstilpes spoguļvirsmas, kā arī laicīgi tiks likvidēta veģetācija gan ūdenstilpes krastos, gan pašā ūdenstilpē.

Lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, atbilstoši Eksperta atzinumā norādītajam, augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana jāveic ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs).²⁵

Atzinums par hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi.

Atzinumu sagatavojis Rīgas Tehniskās universitātes Lietišķās matemātikas institūta Vides Modelēšanas Centrs.

Atzinumā secināts:

- Modelēšanas ietvaros tika secināts, ka veicot gruntsūdens līmeņa pazemināšanu atradnes "Relziķi" teritorijā, var tikt ietekmēti tuvumā esošie biotopi. Tomēr, ja tiks veidots mālainas grunts materiāla aizsargvalnis ap atradnes "Relziķi" izstrādes laukuma perimetru, šī ietekme tiks būtiski samazināta, un pat uzlabosies ūdensapgāde tuvumā esošajiem biotopiem.

Dolomīta atradnes "Relziķi" depresijas piltuves zonā atrodas upe Mazā Jugla. Atsūknējot pieplūstošo gruntsūdeni atradnei "Relziķi", upe var zaudēt līdz pat 39 m³/diennaktī. Tomēr, ja tiek

²⁵ VVD Paredzētās darbības ietekmes sākotnējais izvērtējums Nr.AP24SI0325

realizēts scenārijs ar zemes virskārtas aizsargvalņa izveidi pa atradnes izstrādes laukuma perimetru, ūdens zudumi ir tikai 1,7 m³/diennaktī, kas tiek vērtēti kā nebūtiski.

Hidroloģiskais atzinums:

Atbilstoši VSIA "Meliorprojekts" atzinumam un hidroloģiskā un hidrauliskā aprēķina rezultātiem, paredzētais ūdens novadīšanas risinājums, kas atrodas nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijā, ir atbilstošs un spēj novadīt pieplūstošos ūdeņus no derīgo izrakteņu ieguves vietas atradnē "Relziķi". Ūdens pārsūkņēšanas maksimālais apjoms, pie sūkņa ražības 250 m³/h, no derīgo izrakteņu ieguves vietas esošā ūdensnoteka spēj uztvert un novadīt.

6. VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Lokālplānojuma izstrādē ņemti vērā Ogres novadā spēkā esošie attīstības plānošanas dokumenti:

- Ogres novada pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034. gadam;
- Ogres novada attīstības programma 2022.-2027 gadam un Vides pārskats.

6.1. Starptautiskie mērķi

Starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās.

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību – Bernes konvencija (1979). Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru un faunu, to dabiskās dzīvotnes, īpaši sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība. Īpaši tiek akcentēta apdraudēto un izzūdošo sugu aizsardzība.

Konvencija par starptautiskās nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi – Ramsāres konvencija (1971). Konvencija nosaka, kas ir mitrāji un ūdensputni. Šīs konvencijas izpratnē mitrāji ir platības ar purviem, dumbbrājiem vai ūdeņiem, kas var būt dabiski vai mākslīgi veidojušies, pastāvīgi vai īslaicīgi. Konvencijas izpratnē ūdensputni ir putni, kas atkarīgi no mitrājiem, tāpēc to aizsardzība ir nepieciešama.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību – UNESCO konvencija (1972). Konvencija definē jēdzienu „dabas mantojums” un nosaka uzdevumus tā aizsardzībai:

- Dabas pieminekļi – fizikāli un bioloģiski veidojumi vai šādu veidojumu grupas ar īpašu, universālu estētisko vai zinātnisko vērtību.
- Ģeoloģiski vai fizioģeogrāfiski veidojumi un noteiktas zonas – apdraudētu augu un dzīvnieku sugu dzīves vietas ar īpaši zinātnisku vai saglabāšanas nozīmi.
- Dabas teritorijas, kam īpaša nozīme universālas vērtības no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa.
- Valsts pienākums ir tās teritorijā nodrošināt kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizēšanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm. Tādēļ maksimāli jāizmanto esošie valsts resursi un, ja nepieciešams, arī starptautiskā palīdzība un sadarbība.
- Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, konservāciju un popularizēšanu, šīs konvencijas dalībvalstis atbilstoši katras valsts apstākļiem centīsies:

- īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būtu kultūras un dabas mantojumam piešķirt noteiktas funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut šī mantojuma aizsardzību plānošanas programmās;
- izveidot, ja tādu nav, vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizēšanas dienestus ar atbilstošu personālu un līdzekļiem;
- attīstīt zinātniskos un tehniskos pētījumus, lai valsts spētu novērtēt un novērst kultūras un dabas mantojumam draudošās briesmas;
- veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu;
- atbalstīt nacionālo un reģionālo centru izveidošanu un attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma saglabāšanas jomās un veicina attiecīgus zinātniskos pētījumus.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību – Riodežaneiro konvencija (1992). Konvencijas uzdevums ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību – Bonnas konvencija (1979). Šī konvencija deklarē migrējošo sugu saglabāšanas nozīmīgumu un pasākumu saskaņošanu starp areāla valstīm, īpaši pievēršot uzmanību migrējošām sugām ar nelabvēlīgu aizsardzības statusu, kā arī veicot pasākumus, kas nepieciešami šo sugu vai to dzīves vides saglabāšanai.

Eiropas Padomes direktīva 92/43/EEK par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību jeb Biotopu direktīva ir pamatā vienota Eiropas ekoloģiskā tīkla **NATURA 2000** izveidošanai, veicinot izpēti un zinātniskos darbus. Pasākumus, ko veic saskaņā ar šo direktīvu, izstrādā, lai saglabātu vai atjaunotu to dabisko dzīvotņu un savvaļas faunas un floras sugu labvēlīgu aizsardzības statusu, kas ir Kopienā nozīmīgas. Lai saglabātu šādu bioloģisko daudzveidību, dažos gadījumos var būt vajadzīga cilvēka iejaukšanās vai tās veicināšana.

Eiropas Kopienas padome izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, un kura nosaukums ir Natura 2000. Šo tīklu, kas sastāv no dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu teritorijām, izmanto, lai saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.

Natura 2000 tīkls iekļauj īpaši aizsargājamās teritorijas, ko dalībvalstis klasificējušas, ievērojot Biotopu direktīvas prasības, kā arī tās īpaši aizsargājamās teritorijas, kas klasificētas direktīvā 79/409/EEK (02.04.1979.) „**Par savvaļas putnu aizsardzību**” jeb **Putnu direktīva**. Direktīvas mērķis ir aizsargāt, pārzināt un uzraudzīt putnu sugas, to dzīvotņu daudzveidību un teritoriju, kā arī noteikt to izmantošanas normas.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai uzturētu putnu sugu populācijas tādā līmenī, kas atbilst ekoloģijas, zinātnes un kultūras prasībām, ņemot vērā arī saimnieciskās un rekreatīvās prasības, lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim.

Biotopu un dzīvotņu saglabāšana, uzturēšana un atjaunošana galvenokārt iekļauj šādus pasākumus:

- aizsargājamo teritoriju ierīkošanu;
- dzīvotņu uzturēšanu un pārzināšanu aizsargātajās zonās un ārpus tām saskaņā ar ekoloģijas prasībām;
- iznīcināto biotopu atjaunošanu;
- biotopu izveidošanu.

Eiropas Ainavu konvencijā (2000) uzsvērts, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību starp tās dalībvalstīm, lai aizsargātu un īstenotu ideālus un principus, kas ir to kopīgs mantojums, veicinot ilgtspējīgu attīstību, sociālo vajadzību, saimniecisko darbību un vides savstarpēju līdzsvaru un harmoniju.

Tajā pašā laikā apzinoties, ka ainavām ir nozīmīga sabiedriskā loma kultūras, ekoloģijas, vides un sociālajā jomā, ka tās ir saimnieciskajai darbībai labvēlīgs resurss, un ka to aizsardzība, apsaimniekošana un plānošana var radīt jaunas darba vietas. Konvencijā norādīts, ka ainavas ir svarīga cilvēku dzīves kvalitātes daļa jebkurā vietā: pilsētās un laukos, gan noplicinātos, gan labas kvalitātes apgabalos, gan arī apgabalos, kas atzīti par izcili skaistiem, un tādus apgabalos, kas tiek izmantoti ikdienā.

Pārmaiņas reģionālajā un pilsētu plānošanā, transportā, infrastruktūrā, tūrismā un atpūtā, kā arī pārmaiņas pasaules ekonomikā vispārīgākā līmenī daudzos gadījumos paātrina ainavu pārveidošanos. Tiek apstiprināts, ka Eiropas ainavu kvalitāte un daudzveidība ir kopīgs resurss, un ir jāsadarbojas, lai tās aizsargātu un apsaimniekotu, kā arī veiktu plānošanu, uzskatot, ka ainavas ir galvenais indivīdu un sabiedrības labklājības elements, un ka to aizsardzība, apsaimniekošana un plānošana piešķir tiesības un atbildību.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2000/60/EK, kuras mērķis ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli un veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu. Upju sateces baseina apsaimniekošanas plānā iekļauto pasākumu mērķi ir:

- novērst virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, tos uzlabot un atjaunot, sasniegt šo ūdens objektu labu ķīmisko un ekoloģisko stāvokli, kā arī samazināt piesārņojumu no bīstamo vielu izplūdēm un emisijām;
- aizsargāt, uzlabot un atjaunot visus pazemes ūdens objektus, novērst pazemes ūdeņu piesārņošanu un pasliktināšanos un nodrošināt līdzsvaru starp pazemes ūdeņu ieguvu un to resursu atjaunošanos..

6.2. Nacionāla līmeņa mērķi

Augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā ir Latvijas Ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), kuras sastāvā ietilpst arī Telpiskās attīstības perspektīva. Šī perspektīva akcentē trīs galvenos aspektus:

- Sasniedzamība un mobilitātes iespējas – efektīva transporta un infrastruktūras attīstība, kas veicina cilvēku, preču un pakalpojumu pārvietošanos.
- Apdzīvojums kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide – teritoriju attīstība, kas veicina dzīves kvalitāti, darba iespējas un ilgtspējīgu urbanizāciju.
- Nacionālo interešu telpas – unikālas un specifiskas teritorijas, kas ir nozīmīgas valsts attīstībai un nodrošina īpašu vērtību un identitāti.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam (apstiprināts ar 2012. gada 20. decembra LR Saeimas lēmumu) „Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam” (turpmāk – Nacionālais attīstības plāns, NAP) ir saistīts ar „Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam” un „Nacionālo reformu programmu stratēģijas „ES2020” īstenošanai”. Nacionālais attīstības plāns nosaka attīstības budžeta sadali. Tā ieviešanas instruments ir valsts un pašvaldību budžeta līdzekļi, Kohēzijas politikas un kopējās lauksaimniecības politikas fondi, citu Eiropas Savienības budžeta instrumentu investīcijas, kā arī Eiropas Savienības un citu ārvalstu finanšu palīdzības instrumenti un privātais finansējums. Latvijas Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kura galvenais mērķis ir sekmēt līdzsvarotu un ilgtspējīgu Latvijas attīstību un nodrošināt valsts konkurētspējas paaugstināšanu citu valstu vidū. Tā trīs prioritātes ir tautsaimniecības izaugsme, cilvēka drošumspēja un izaugsmi atbalstošas teritorijas.

Vides politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam mērķis ir veidot pamatu vides kvalitātes saglabāšanai un atjaunošanai, dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai, vienlaikus ierobežojot kaitīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību.

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma. Tās mērķis ir saglabāt un atjaunot ekosistēmu un to dabiskās struktūras daudzveidību. Tā paredz dažādus pasākumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un līdz ar to arī vides kvalitātes nodrošināšanai.

Vides monitoringa programma 2021.–2026. gadam

Vides monitoringa programma sastāv no šādām apakšnodalām:

- Gaisa monitorings;
- Ūdeņu monitorings;
- Augsnes un zemes virsmas apauguma monitorings;
- Bioloģiskās daudzveidības monitorings.

Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam

Ogres novada pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.-2034. gadam

Ogres novada attīstības programma 2022.-2027 gadam un Vides pārskats.

Svarīgākie likumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzības pasākumu ievērošanu līmenī ir:

1. *“Aizsargjoslu likums”* (05.02.1997);
2. *“Atkritumu apsaimniekošanas likums”*;
3. Likums *“Dabas resursu nodokļa likums”* (15.12.2005.);
4. Likums *“Par zemes dzīlēm”*;
5. Likums *“Par aviāciju”*;
6. Meliorācijas likums;
7. Likums *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*;
8. Vides aizsardzības likums;
9. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr. 157 *“Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”*, spēkā no 2004.gada 1.maija;
10. Likums *„Par piesārņojumu”*;
11. Likums *“Ūdens apsaimniekošanas likums”*(15.10.2002.);

12. Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumi Nr.858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību";
13. Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumi Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti";
14. Ministru kabineta 2012. gada 3. janvāra noteikumi Nr. 25 "Noteikumi par spridzināšanas darbu saskaņošanas un veikšanas kārtību";
15. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.”;
16. Ministru kabineta 2010.gada 16.marta noteikumi „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;
17. Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība";
18. Ministru kabineta noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”(12.03.2002.);
19. "Sugu un biotopu aizsardzības likums" (16.03.2000.);
20. Ministru kabineta 2012.gada 18.decembra noteikumi Nr.940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu”;
21. Ministru kabineta 2023.gada 21.novembra noteikumi Nr.674 „Noteikumi par dabas liegumiem”.
22. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība";
23. Ikšķiles novada pašvaldības domes 27.01.2021. lēmums Nr. 17 (protokols Nr.1/2021) "Par Ikšķiles novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu" (saistošie noteikumi Nr. 2/2021 "Ikšķiles novada teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa".

7.PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

7.1. Tiešās un netiešās ietekmes

Plānotās ietekmes var iedalīt pēc to ietekmes uz vidi, bioloģisko daudzveidību (ĪADT), iedzīvotājiem, kā arī pēc to veida: tiešās/netiešās, īslaicīgās/ilglaicīgās un summārās. Šīs ietekmes vērtējamās ilgtermiņā, izmantojot arī monitoringa atskaites.

Gaisa kvalitātes un piesārņojuma, trokšņa, hidroloģiskās izmaiņas, bioloģiskā daudzveidība, to ietekmes, apjoms un veids tiek apskatīti atsevišķās nodaļās.

9.tabula. Tiešās un netiešās ietekmes uz vidi lokālplānojuma teritorijā.

ietekme	ietekmes novērtējums
Visas ietekmes, kuras saistītas ar darbiem, kas paredz atradnes laukuma sagatavošanu (virskārtas noņemšana, tehnikas darbība, pārvietošanās gan atradnes teritorijā, gan pa ceļiem karjera teritorijā).	Darbu ietekmes beidzas līdz ar darbu pabeigšanu.
Rekultivācijas pasākumi	Ilgtermiņa, ar pozitīvu novērtējumu. Uzlabo gaisa kvalitāti, putekļu buferzonas, ainavas vizuālās izmaiņas, vide kļūst pievilcīgāka, veidojas arī kā rekreācijas zona.

Transporta kustības pieaugums atradnes darbības laikā.	Palielinās autotransporta kustība, ar izteiktu maksimumu noteiktās stundās. Jāizvērtē transporta plūsmas ietekmes, iespējami satiksmes plūsmas regulēšanas pasākumi, ja tādi vajadzīgi.
Hidroloģiskā režīma izmaiņas	Derīgo izrakteņu ieguves projekts jāizstrādā, maksimāli paredzot saudzīgāku hidroloģiskā režīma izmaiņu veidu.
Ainavas izmaiņas ilgtermiņā.	Ainavas izmaiņa vērtējama kā jau ietekmēta/izmainīta ainava, līdz ar to ainavas izmaiņa iespējama tad, kad tiek izstrādāts rekultivācijas projekts un paredzēta labiekārtošana vai apzaļumošana.

7.2. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes

10.tabula. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes uz vidi lokālplānojuma teritorijā.

Ietekme	Ietekmes novērtējums
Īpašuma sagatavošana derīgo izrakteņu ieguvei. Atmežošana ~ līdz 4ha platībā. Segkārtas noņemšana ~2- 4ha platībā gadā.	Atkarībā no paredzētās darbības, tās apjoma, tā var būt īslaicīga un ilglaicīga. Koku un krūmu izciršana īpašumā, virskārtas noņemšana - to ietekmes beidzas līdz ar darbu pabeigšanu. Mainās ainava - ilgtermiņa izmaiņas. Īstermiņā papildus diskomforts tuvējās apkārtnes iedzīvotājiem.
Atradnes darbība Derīgā izrakteņa iegūšana: - dolomīta slāņkopas irdināšana (spridzināšana); - transportēšana uz drupināšanas-šķirošanas līniju; - materiāla transportēšana uz krautnēm; - iekraušanas/izkraušanas darbi.	Darbu veikšanas gaitā jārēķinās ar apgrūtinājumiem/ietekmēm periodiska rakstura (atkarībā no pieprasījuma apjoma, var manīties arī materiāla transportēšanas biežums) un ilgtermiņā (derīgā izrakteņa iegūšanas laikā). Ietekmes izbeigsies līdz ar darbības izbeigšanu, iespējama periodiskuma rakstura, atkarībā no darbības un biežuma.
Ārpus karjera darbības ietekmes: - transporta kustība pa pašvaldības ceļu, transportējot derīgo izrakteni.	Īslaicīga, saistīta ar traucējumiem apkārtējiem iedzīvotājiem, ilgtermiņā - pozitīva, tiek sakārtota/labiekārtota teritorija.
Ainavas izmaiņas	Jaunas teritorijas apgūšana, koku, krūmu izciršana un karjera darbība (krautnes, tehnika, dīķi) rada izmaiņas ainavā ilgtermiņā, izstrādājot rekultivācijas projektu, ainava tiek veidota vizuāli pievilcīgāka.

7.3. Summārās ietekmes

11.tabula. Summārās ietekmes uz vidi lokālplānojuma teritorijā.

Ietekme	Ietekmes novērtējums
Saimnieciskās darbības attīstība	Palielinās atradnes laukums, ietekmes, kas saistītas ar derīgo izrakteņu ieguvei, var būt mainīgi lielumi, atkarībā no darbu grafika un pasūtījumu apjoma. Līdz ar to ietekmēm var būt nepastāvīgi lielumi.
Lokālās ainavas izmaiņas	Izmaiņas var būt pozitīvas ilgtermiņā, kad tiks izstrādāts rekultivācijas plāns un teritorija padarīta vizuāli pievilcīgāka.
Atradnes "Relziķi", "Kranciems" un iecirknī "Kokneši-2" (lai arī pašreiz ieguve nenotek) radītās ietekmes.	Palielinās ieguves laukums gan vizuāli (ainaviski) gan platības ziņā, kā arī atradņu darbības radītās ietekmes - gaisa piesārņojums (putekļi), trokšņa piesārņojums, hidroloģiskā režīma izmaiņas, bioloģiskās daudzveidības izmaiņas.

8. IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANA

Vides pārskatā tiek vērtēti riski un novērtēta iespējamā teritorijas izmantošana. Tā kā ar šo lokālplānojumu tiek risināta iecere par derīgo izrakteņu ieguvī atradnē "Relziķi", kas ir dolomīta atradnes "Kranciems" derīgo izrakteņu ieguves laukuma paplašināšana, tad iespējamās ietekmes tika vērtētas atbilstoši paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu iegūšanai, lai arī lokālplānojumā zonējums paredz arī virkni citu izmantošanu.

Derīgo izrakteņu ieguves nozari primāri regulē likums "Par zemes dzīlēm" un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi. Likuma "Par zemes dzīlēm" 10.pants nosaka, ka pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas ieguvējam Valsts vides dienestā ir jāsaņem zemes dzīļu izmantošanas licence derīgo izrakteņu ieguvei.

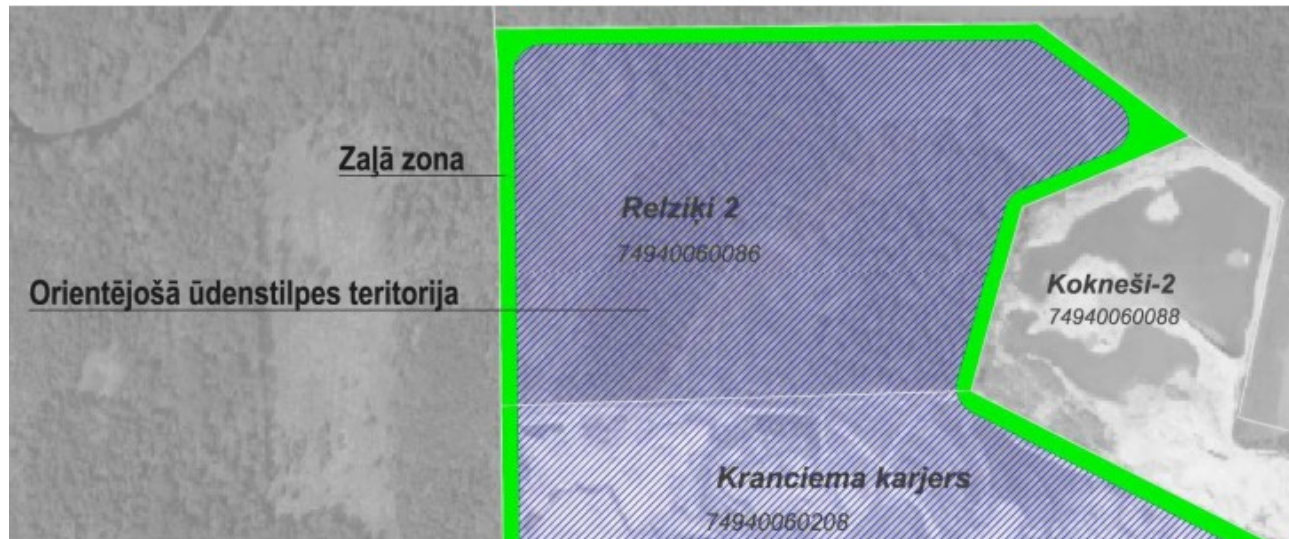
Derīgo izrakteņu ieguves licenču izsniegšanas kārtība ir noteikta 2011.gada 6.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.696 "Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai". Valsts vides dienests, izsniedzot derīgo izrakteņu ieguves licenci, tajā iekļauj vides aizsardzības prasības, tajā skaitā arī tās prasības, kuras Valsts vides dienests ir jau noteicis 30.09.2024. paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējumā Nr. AP24SI0325 (t.i., *Lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, atbilstoši Eksperta atzinumā norādītajam augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs).*

Dolomīta iegūšana plānota pa blokiem, izmantojot irdināšanas metodi, kas ietver spridzināšanas darbus un atbilstoši Sugu un biotopu jomā sertificēta eksperta norādījumiem augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana tiks plānota ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs). Dolomīta ieguves process tiks precizēts derīgo izrakteņu ieguves projektā un spridzināšanas darbu projektā, kuri tiks saskaņoti ar kompetentajām institūcijām.

Saskaņā ar 2012. gada 21. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" 43. punktu, derīgo izrakteņu ieguve netiek plānota drošības zonā līdz piegulošajiem zemes īpašumiem, kas nav mazāka par 50% no izstrādes kāples augstuma. Orientējoši dolomīta atradnes "Relziķi" izstrādes ietvaros ieguves darbi netiks veikta apmēram 6 līdz 8 metru attālumā no kaimiņu īpašumu robežas.

Viens no ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumiem uzskatāms arī rekultivācijas plāns, kas gan attiecināms uz tālāku nākotni, bet ar ilgtermiņa ietekmi. Rekultivācijas plāns nodrošinās teritorijas revitalizāciju un arī kā atpūtas un tūrisma iespējamu attīstības konceptu. Veiksmīgs rekultivācijas plāns nodrošinās gan rekreācijas funkciju, gan atjaunos pievilcīgu ainavu.

Lokālplānojumā paredzēts, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas, īpašums "Relziķi 2" tiks rekultivēts, izveidojot tajā ūdenstilpni.

31.attēls Rekultivācijas iecere²⁶

Racionāli ūdenstilpni būtu paplašināma, veidojot to kompleksi ar ūdenstilpni, kuru plānots ierīkot pašvaldībai piederošajā īpašumā "Kranciena karjers". Tomēr šis scenārijs var tikt realizēts tikai tad, kad tiks panākta vienošanās ar pašvaldību. Ūdenstilpnes krastos plānots izveidot zaļo zonu, kas ietvers atbilstošu koku un krūmu grupu ierīkošanu, kā arī piekļuves nodrošināšanu no apkārtnējiem ceļiem. Daļā teritorijas var tikt iekļauts arī labiekārtojums, kas paredz atpūtas vietu ierīkošanu.²⁷

Lokālplānojumā TIAN 6. punkts nosaka sekojošas prasības rekultivācijai: 6.1. Derīgo izrakteņu rekultivācijas projektā ūdenstilpnei neparedzēt salas vai sēkļus, krastus plānojot ar ierobežotu veģetācijas attīstības iespēju; 6.2. Ūdenstilpnes krastus veidot pievilcīgus, lai tie iekļautos apkārtnējā ainavā.

Rekultivācijas iecere tiks precīzi definēta derīgo izrakteņu ieguves projektā.

Neatkarīgi no lokālplānojuma, pie papildus ietekmes uz vidi samazināšanas pasākumiem varētu ieteikt arī:

- Vides politikas plāna izstrāde
Ļoti laba iespēja izpētīt vides situāciju pašvaldībā, novērtēt problēmteritorijas ilgākā laika posmā, ietverot esošās situācijas analīzi (iedzīvotāju skaita dinamika, sociālie pakalpojumi, pieprasījums ekonomikas sfērā utt.), t.sk. iekļaut rekultivācijas projektus.
- Vides rīcības programmas izstrāde
Tā ir kā konkrēta programma, kura tiktu izstrādāta pašvaldībai, nosakot prioritātes, nosakot mērķus un līdzekļus, kā sasniegt vēlamu situāciju tieši vides jomā. Varētu izstrādāt arī konkrētai nozarei, tā, kura ir visproblemātiskākā.

Visi šie minētie pasākumi ir veicami pēc pašvaldības iniciatīvas un finansiālo iespēju robežās. Šie materiāli ļautu labāk novērtēt vides situāciju dotajā brīdī, kā arī plānojot sabalansētu novada attīstību nākotnē, īpaši teritorijās, kur tiek attīstīta tāda nozaru darbība, kas noris blakus apdzīvotām vietām.

²⁶ Lokālplānojuma Paskaidrojuma raksts, 1.redakcija.

²⁷ Lokālplānojuma Paskaidrojuma raksts, 1.redakcija.

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS

Lokālplānojumam netika izstrādāti alternatīvi varianti, un kā vienīgā izstrādāto plānošanas dokumentu alternatīva uzskatāma „*nulles alternatīva*”, t.i., ja plānošanas dokuments netiek apstiprināts un īstenots, un tiek saglabāta esošā situācija. Šajā gadījumā spēkā saglabātos esošais funkcionālais zonējums „Mežu teritorija” ar indeksu M3.

Izstrādājot lokālplānojumu, tiek precīzi noteikta plānotās teritorijas izmantošana ar skaidri definētām prasībām, kas ļauj ilgtermiņā plānot teritorijas attīstību, neatkarīgi no iespējamām zemesgabala īpašnieku maiņas gadījumiem.

Par alternatīviem risinājumiem šajā gadījumā var uzskatīt derīgo izrakteņu ieguves projektu, projektējot un izvēloties tādu paredzētās darbības realizāciju, kas būtu gan videi draudzīgāks risinājums, gan samazinātu iespējamās ietekmes uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti ilgtermiņā.

10. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Ņemot vērā Lokālplānojuma atrašanās vietu, tā īstenošanai nav paredzama būtiska pārrobežu ietekme.

11. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Privātas vai juridiskas personas atbildību par dabai vai dabas objektiem nodarīto kaitējumu reglamentē Latvijas Republikā pastāvošā likumdošana. Likumi, kas aizsargā apkārtējo vidi ir likumi „*Par vides aizsardzību*” un „*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*” un tiem pakārtotie noteikumi.

Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājama dabas teritorija Natura 2000.

12. VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDĒ PIELIETOTIE GALVENIE PAMATPRINCIPI UN METOŽU APRAKSTS

Lokālplānojuma Stratēģiskās ietekmes uz vidi (SIVN) pārskats izstrādāts, analizējot lokālplānojumu, tā izmantošanas noteikumus, spēkā esošo Ogres novada teritorijas plānojumu, Ikšķiles novada teritorijas plānojumu, Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.-2034.gadam izvirzītos mērķus, teritorijas zonējumu, paredzētās darbības un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu atbilstību vides aizsardzības noteikumu prasībām un lokālplānojumā iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem.

Pamatprincipi:

- Stratēģiskā (IVN) procedūra un arī Vides pārskata projekta sagatavošana tika uzsākta vienlaikus ar lokālplānojuma izstrādi;
- Sagatavojot Vides pārskatu, tiks iesaistīta arī sabiedrība. Tiks organizēta sabiedriskā apspriešana, norādīti tās termiņi, kā arī pieejami materiāli. Pēc sabiedriskās apspriešanas procesa beigām tiks apkopoti saņemtie priekšlikumi, komentāri un iebildumi, kuri tiks apkopoti 1. pielikumā;

- Lokālplānojuma sabiedriskā apspriešana notiks kopā ar Vides pārskata projekta izsludināto sabiedrisko apspriešanu, nodrošinot gan attālinātās sapulces formātu, gan klātienes sapulci;
- Vides pārskata izstrādē izmantots piesardzības princips, izvērtējot katru no paredzamajām ietekmēm, kā arī izstrādātos TIAN, izvērtējot iespējamās plānotās ietekmes uz apkārtējo vidi un iedzīvotāju labklājību;
- Lokālplānojumā, vērtējot paredzēto darbību un ietekmes, tika izmantots ilgtspējības princips, vērtējot teritorijas attīstību un tās ilgtermiņa ietekmes.

Metodes:

- Tika analizēta esošā un plānotā situācija;
- Analizētas ietekmes uz vidi (tiešās, netiešās, īslaicīgās, ilglaicīgās, summārās);
- Datu analīze tika veikta, pamatojoties uz lokālplānojumā ietvertu informāciju, kā arī izmantojot pētījumos ietvertos datus un vides monitoringa datus, pieejamos pārskatus un datu bāzes;
- Novērtēta plānoto izmaiņu iespējamā ietekme;
- Notika konsultācijas ar iesaistītajām institūcijām (Valsts vides dienestu, VPVB);
- Organizēta sabiedriskā apspriešana un sanāksme.

Kopumā Lokālplānojumā ietvertā informācija, veiktie pētījumi un pievienotie ekspertu atzinumi bija kvalitatīvi, liela apjoma un pietiekami, lai varētu veikt vides stāvokļa novērtējumu.

13.LOKĀLPLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) monitorings ir sistemātisks vides kvalitātes un tās izmaiņu tendenču novērtējums. Tā mērķis ir novērtēt konkrēta plānošanas dokumenta realizācijas ietekmi uz vidi, kā arī plāna vai programmas izpildi saistībā ar stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatā definētajiem vides mērķiem vai uzdevumiem.

SIVN monitorings ļauj aktualizēt plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskās vides ietekmes un salīdzināt tās ar prognozētajām. Tas nodrošina arī savlaicīgu problēmu identifikāciju, lai nepieciešamības gadījumā veiktu atbilstošus plānošanas dokumenta grozījumus.

Vides monitorings ir ilgstoši un regulāri novērojumi (mērījumi, aprēķini) vidē, kuri ļauj spriest par vides stāvokli, vides kvalitātes izmaiņām un to ietekmi uz cilvēkiem un dzīvo dabu. Veicot monitoringu, jāpievērš uzmanība Vides pārskatā norādītajām problēmām, kā arī ar tām saistītajām iespējamām problēmām, lai ilgtermiņā veidotu statistiku un varētu novērtēt piesārņojuma izmaiņas un prognozēt tā iespējamo attīstību.

VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (LVĢMC) ir izstrādājusi Vides monitoringa programmu (apstiprināta ar 24.01.2006. Vides ministra rīkojumu Nr.29), kas aizvieto līdzšinējo Vides Nacionālo monitoringa programmu. Tā sastāv no četrām apakšnodalām:

- Gaisa monitorings,
- Ūdeņu monitorings,
- Augsnes un zemes virsmas apauguma monitorings,
- Bioloģiskās daudzveidības monitorings.

Monitoringu veic, izmantojot valsts statistikas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par pārskata teritoriju un aizsargājamo teritoriju monitoringa datus, ja tādi ir pieejami.

Saskaņā ar LR Vides aizsardzības likumu, vides monitoringu organizē un veic valsts un pašvaldību iestādes un komersanti, ievērojot vides normatīvo aktu prasības. 17.02.2009. Ministru kabineta noteikumi Nr.158 "Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai" attiecībā uz pašvaldībām nosaka, ka pašvaldību institūcijas vides monitoringu organizē vai veic par pašvaldību budžeta līdzekļiem, ja nepieciešams novērtēt vides kvalitātes izmaiņas, lai īstenotu pašvaldību saistošos noteikumus normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

Vides pārraudzības valsts birojs ir izstrādājis metodiskās vadlīnijas plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai, un ir pieejama vienota iesniedzamā monitoringa pārskata forma²⁸.

14.VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

Vides pārskats lokālplānojumam sagatavots, pamatojoties uz 2024. gada 15. jūlijā pieņemto Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu Nr. 4-02/47/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu".

Vides pārskatā tiek analizēta lokālplānojumā sniegtā informācija, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, to atbilstība līkšķīles novada teritorijas plānojumam, Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2034. gadam, izvirzītajiem darba uzdevumiem, kā arī institūciju sniegtajiem nosacījumiem. Tāpat tiek ņemti vērā Valsts vides dienesta 2024. gada 30. septembra "Paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējuma Nr. AP24SI0325" norādītie iespējamie ietekmes faktori un sniegtās rekomendācijas.

Vides pārskatā tiek vērtētas un analizētas iespējamās ietekmes uz vidi, bioloģisko daudzveidību, tuvējo viensētu iedzīvotājiem un apdzīvotajām vietām. Ņemot vērā, ka karjera paplašināšana, veicot derīgo izrakteņu ieguvī atradnē "Relziķi" 15,239 ha platībā, ir plānota darbība ar ilgtermiņa ietekmēm, ir svarīgi izvērtēt iespējamās ietekmes, tostarp summārās ietekmes ilgtermiņā. Tiek vērtētas gan īstermiņa, gan ilgtermiņa ietekmes, gan tiešās, gan netiešās ietekmes, kā arī summārās ietekmes. Ņemot vērā lokālplānojuma atrašanās vietu, ir būtiski saprast šādu summāro ietekmju apmēru un nozīmīgumu.

Izstrādātais lokālplānojuma risinājums ļaus īstenot uzņēmuma SIA "Saulkalne S" ieceri iegūt derīgos izrakteņus atradnē "Relziķi", paplašinot esošo karjeru nekustamajā īpašumā "Kranciemas karjers". Vides pārskatā tiek vērtēts, kā šāda iecere ietekmēs apkārtējo vidi, bioloģisko daudzveidību un tuvējo viensētu un apdzīvoto vietu iedzīvotāju labklājību.

Vides pārskatā izmantoti sekojošie pētījumi, sākotnējais izvērtējums un atzinumi:

- Gaisa kvalitātes izmaiņu novērtējums SIA "Saulkalne S" paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" Ogres novadā, Tīnūžu pagastā;
- Papildināts trokšņu ietekmes novērtējums;

²⁸ Metodiskās vadlīnijas un monitoringa pārskata forma pieejama Vides pārraudzības valsts biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/monitorings

- Sertificēta sugu un biotopu jomas ekspertu atzinums par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, kā arī īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā "Relziķi 2", zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086 Ogres novadā, Tīnūžu pagastā;
- Atzinums par dolomīta atradnē "Relziķi" derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi;
- Hidroģeoloģiskais atzinums derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (zemes vienība kadastra apzīmējums 7494 006 0086) Ogres novadā, Tīnūžu pagastā.

Kopumā secināms, ka lokālplānojuma īstenošana neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, tuvējiem iedzīvotājiem un apkārtējo vidi, ja tiks ņemti vērā Vides pārskatā pieminētie ekspertu un pētījumu rezultātu ieteikumi un Valsts vides dienesta sniegtie ieteikumi paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējuma ietvaros.

15. IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN INFORMĀCIJAS AVOTI

Interneta resursi:

- 1) <https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/>
- 2) https://registri.vvd.gov.lv/vides-aizsardzibas-kontrole/kontroles-pasakumu-rezultati/?company_name=Saulkalne+S&company_code=50003256461&collapsed=true&pollution_category=&core_area_id=&CLS_Territory_ID=&CLS_Territory_ID_autocomplete=&perm_date_from=&perm_date_to=&s=1;
- 3) www.likumi.lv
- 4) www.ogresnovads.lv;
- 5) www.daba.gov.lv;
- 6) <https://videscentrs.lv/gmc.lv/>.

Pielikums

Priekšlikumu/iebildumu apkopojums par Lokālplānojumu un Vides pārskatu

INSTITŪCIJU ATZINUMU APKOPOJUMS.

Institūcija / atzinuma dat., nr.	Izkopējums no atzinuma	Par atzinuma ņemšanu vērā
Valsts vides dienests Saņemts TAPIS 06.03.2025.	Dienests, izvērtējot lokālplānojuma un vides pārskata redakcijas projektu, kas ievietots vietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_29883 , secina, ka izstrādātā lokālplānojuma un vides pārskata redakcija kopumā atbilst 2024.gada 6.jūnija nosacījumu Nr.11.2/AP/6130/2024 prasībām.	Atzinums pozitīvs.
Veselības inspekcija 06.03.2025. Nr. 2.4.5.-6/30	Lokālplānojuma risinājums nekustamā īpašumā "Relziķi – 2" (kadastra Nr. 7494 006 0075) zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu 7494 006 0086, Ogres novadā, <u>atbilst</u> higiēnas prasībām.	Atzinums pozitīvs.
Dabas aizsardzības pārvalde Saņemts TAPIS 07.03.2025.	Administrācija secina, ka Hidroģeologa atzinumā izvirzītais nosacījums ir ņemts vērā, jo Lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (TIAN) 22.punkts nosaka, ka Derīgo izrakteņu ieguves teritorijā pa karjera perimetru rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā jāizveido vismaz 15 m plata josla no mazāk caurlaidīga materiāla (zemes virskārtas). Administrācija ir iepazinusies ar Pieprasījumam pievienoto sugu un biotopu jomā sertificēta eksperta Gaida Grandāna 2024.gada 14.augusta atzinumu "<i>par plānoto derīgo izrakteņu ieguves iespējamo ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem, īpaši aizsargājamām putnu sugām nekustamajā īpašumā „Relziķi 2”, zemes vienībā ar kadastra numuru 74940060086 Ogres novads, Tīnūžu pagasts</i>" (turpmāk – Eksperta atzinums), kurā izvērtētā sugu grupa <i>putni</i> un biotopu grupas <i>meži un virsāji</i> un <i>zālāji</i>. Administrācija secina, ka Eksperta atzinumā ir sniegts objektīvs Derīgo izrakteņu ieguves ietekmes izvērtējums uz dabas vērtībām Lokālplānojuma teritorijā vai tās tiešā tuvumā, kā arī norādīts, ka ievērojot Hidroģeoloģiskajā atzinumā sniegtās rekomendācijas depresijas piltuves izplatības samazināšanai, nav sagaidāma būtiski negatīva ietekme uz paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatēto Eiropas Saveinības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamo mežu un zālāju biotopu funkcijām, procesiem un to kvalitāti. Attiecībā uz īpaši aizsargājamo putnu sugām Eksperta atzinumā norādīts, ka, izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtiski negatīvu	

ietekmi uz izpētes teritorijas un tuvākās apkārtnes ornitofaunu, Latvijā un Eiropas Savienībā īpaši aizsargājamām putnu sugām. Vienlaikus Administrācija norāda, ka pēc piesardzības principa, lai samazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, TIAN papildināms ar nosacījumu no Eksperta atzinuma - augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs). Nemot vērā visu iepriekš minēto un atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 14.oktobra noteikumu Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 56.3.apakšpunktā, 59.punktā un Ministru kabineta 2009.gada 2.jūnija noteikumu Nr.507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.15. apakšpunktā noteiktajam, Administrācija sniedz atzinumu, ka tā neiebilst Lokālplānojuma tālākai virzībai, ja TIAN tiek ietverts augstāk minētais nosacījums saistībā ar atmežošanas darbiem. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Vidzemes reģionālā administrācija (turpmāk – Administrācija) ir saņēmusi Ogres novada pašvaldības pieprasījumu, kurā sniegta informācija, ka Ogres novada pašvaldība ir pieņēmusi lēmumu par teritorijas attīstības plānošanas dokumenta „Lokālplānojums zemes vienībai “Relziķi 2” Tīnūžu pag., Ogres nov. ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu ” 1.0 redakcijas (turpmāk – Lokālplānojums) nodošanu publiskai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai. Pieprasījumā lūgts izvērtēt sagatavoto plānošanas dokumenta redakciju un sniegt par to atzinumu. Administrācija savā 2024.gada 23.maija vēstulē Nr. 4.8/3182/2024-N sniedza nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei, norādot uz esošām un potenciālām dabas vērtībām (īpaši aizsargājamās putnu sugas, īpaši aizsargājami biotopi un aizsargājami koki jeb dižkoki), kuras varētu ietekmēt Lokālplānojuma risinājumi, tāpēc Administrācija izvirzīja nosacījumu, ka Lokālplānojuma izstrādei nepieciešams saņemt sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu par sugu grupu: <i>putni</i> un biotopu grupām <i>zālāji</i> un <i>meži un virsāji</i>, kurā būtu sniegtas rekomendācijas, kas būtu jāņem vērā Lokālplānojuma izstrādei, lai samazinātu Lokālplānojuma realizācijas radīto iespējamo negatīvo ietekmi uz dabas vērtībām, ja tādas tiek konstatētas. Sugu un biotopu eksperta atzinumam jāatbilst Ministru kabineta 2010.gada 30.septembra noteikumu Nr.925 „Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības”. Administrācija izvirzīja nosacījumu saņemt arī hidrologa/hidroģeologa atzinumu, norādot, ka hidroloģiskā režīma izmaiņu prognozēm hidrologa/hidroģeologa atzinumā ir jābūt atspoguļotām kartogrāfiski, konkrēti parādot, cik tālu sniegsies ietekmes josla un cik liels gruntsūdens līmeņa pazeminājums	◀ Derīgo izrakteņu ieguves nozari primāri regulē likums “Par zemes dzīlēm” un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi. Likuma “Par zemes dzīlēm” 10.pants nosaka, ka pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas ieguvējam Valsts vides dienestā ir jāsaņem zemes dzīļu izmantošanas licence derīgo izrakteņu ieguvei. Derīgo izrakteņu ieguves licenču izsniegšanas kārtība ir noteikta 2011.gada 6.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.696 “Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas kārtība, kā arī publiskas personas zemes iznomāšanas kārtība zemes dzīļu izmantošanai”. Valsts vides dienests, izsniedzot derīgo izrakteņu ieguves licenci, tajā iekļauj vides aizsardzības prasības, tajā skaitā arī tās prasības, kuras Valsts vides dienests ir jau noteicis 30.09.2024. paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējumā Nr. AP24SI0325 (t.i., <i>Lai samazinātu ietekmi uz īpaši aizsargājamo</i>
--	--

prognozējami skars tuvumā esošos biotopus un citas dabas vērtības. Vērtējot hidroloģiskā režīma pārmaiņas tuvākajā apkārtnē, hidroloģisko aprēķinu/modelēšanas datiem jāparāda ne tikai konkrētā Derīgo izrakteņu ieguves ietekme, bet arī kumulatīvās ietekmes ar citiem apkārtnē īstenotiem derīgo izrakteņu ieguves projektiem. Administrācija rekomendēja kartogrāfiskajā materiālā, kurā atspoguļotas prognozējamās hidroloģiskā režīma pārmaiņas, pievienot slāni ar apkārtnē esošajām dabas vērtībām, lai būtu redzams, piemēram, tieši kāds gruntsūdens līmeņa pazeminājums skars tuvumā esošos ES nozīmes īpaši aizsargājamus biotopus, kā arī īpaši aizsargājamus kokus – dižkokus. Administrācija ir iepazinusies ar Lokālpilnojuma Paskaidrojuma rakstam pievienoto <i>Rīgas Tehniskās universitātes, Lietišķās matemātikas institūta, Vides modelēšanas centra ekspertu 2024. gadā sagatavoto atskaiti par dolomīta atradnē "Relziķi" derīgo izrakteņu ieguves izraisītu hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi</i> (turpmāk – Hidroģeoloģiskais atzinums). Hidroģeoloģiskais atzinums ir atbilstošs un pietiekams, lai izvērtētu Derīgo izrakteņu ieguves ietekmi uz hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām Lokālpilnojuma teritorijas tuvumā esošajos īpaši aizsargājamajos biotopos, kā arī aizsargājamo koku teritorijā. Hidroģeoloģiskajā atzinumā norādīts, ka karjera "Relziķi" atsūkņēšana uz esošās situācijas fona ievērojami pasliktina biotopu un aizsargājamo koku ūdensapgādi, taču, izveidojot uz karjera "Relziķi" rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu perimetra daļas, 15 metrus platu zemes virskārtas aizsargvalni, tiek panākta situācija, kur atsūkņēšana uz esošās situācijas fona nepazemina gruntsūdens līmeņus nevienai dabas vērtībai.	<i>putnu sugu iespējamo ligzdošanu, atbilstoši Eksperta atzinumā norādītajam augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs)).</i> 2012.gada 21.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" 37.punktā ir noteikts, ka visu veidu derīgo izrakteņu ieguvei (izņemot pazemes ūdeņus) pirms derīgo izrakteņu ieguves izstrādā derīgo izrakteņu ieguves projektu (turpmāk – projekts). Savukārt 39.6.punktā ir noteikts, ka projektā ir jāiekļauj vides aizsardzības pasākumi. Noteikumu 45.punktā noteikts, ka projektu iesniedz Valsts vides dienestā saskaņošanai. Dienests mēneša laikā pieņem lēmumu par projekta saskaņošanu vai atteikumu saskaņot projektu, ja tas neatbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām. Vienu saskaņotā projekta eksemplāru glabā dienestā, otru dienests nodod glabāšanai valsts ģeoloģijas fondā, trešo glabā derīgo izrakteņu ieguvējs.
--	---

		Izstrādājot derīgo izrakteņu ieguves projektu, tajā ir jāiekļauj vides aizsardzības prasības, kas ir noteiktas 30.09.2024. paredzētās darbības ietekmes sākotnējā izvērtējumā Nr. AP24SI0325 un derīgo izrakteņu ieguves licencē (tātad ir jāiekļauj prasība veikt augsnes virskārtas noņemšanu, koku un krūmu apauguma novākšanu ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs)). Eksperta atzinumā norādīto prasību - “augšnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. aprīlis – 31. jūlijs)” tiks iekļauta lokālplānojuma Paskaidrojuma rakstā un Vides pārskatā. Šai sakarā Dabas aizsardzības pārvaldei 08.04.2025. tika nosūtīts precizētais lokālplānojuma un Vides pārskata projekts.
Dabas aizsardzības pārvalde 28.04.2025. 4.8/2595/2025-N	Administrācija 2025.gada 14.martā Pašvaldībai par Lokālplānojumu sniedza atzinumu Nr.4.8/1643/2025-N (turpmāk – Atzinums) un norādīja, ka pēc piesardzības principa, lai samazinātu iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo putnu sugu iespējamo ligzdošanu, Lokālplānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ir papildināmi ar nosacījumu atbilstoši sertificēta sugu un biotopu eksperta Gaida Grandāna 2024.gada 14.augusta atzinumam – augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana	

	ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1.aprīlis – 31.jūlijs). Atbilstoši Vēstulē norādītajam, augstāk minētās prasības iekļaušanu ģeoloģiskajā dokumentācijā un ievērošanu nosaka derīgo izrakteņu ieguvī reglamentējošie normatīvie akti (likums "Par zemes dzīlēm" un uz šī likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi), kā arī to, ka Lokālpārplānojums ir ilgtermiņa plānošanas dokuments, bet augsnes virskārtas noņemšana, koku un krūmu apauguma novākšana ir vienreizējs pasākums konkrētā teritorijā, tad šī prasība tiks iekļauta Paskaidrojuma rakstā un Vides pārskatā, nevis lokālpārplānojuma saistošajā daļā. Administrācija ir izvērtējusi un iepazīsinies ar Vēstules pielikumiem un Lokālpārplānojuma precizējumiem, kur Administrācijas Atzinumā izvirzītais nosacījums ir iekļauts Lokālpārplānojuma Paskaidrojuma rakstā sadaļā <i>Risinājumi</i> un Vides pārskata 8.<i>Ietekmes un vidi samazināšana</i> nodaļā. Administrācija savas kompetences ietvaros sniedz viedokli, ka tai nav iebildumu par Lokālpārplānojuma risinājumu precizējumiem un tā neiebilst Lokālpārplānojuma tālākai virzībai.	Atzinums pozitīvs.
Valsts meža dienests Saņemts TAPIS 12.02.2025.	Virsmēžniecība izvērtēja pieejamo informāciju Valsts vienotā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv (https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_29883) un tai savas kompetences ietvaros nav iebildumu par izstrādāto lokālpārplānojuma redakciju augstāk minētajam īpašumam.	Atzinums pozitīvs.
VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Rīgas reģionālā nodaļa 19.03.2025. Nr. 4.3 / 5181	LVC norāda, ka Lokālpārplānojuma 1. redakcijā ir sniegts, ka īpašuma "Relziķi 2" teritorijā izveidotā karjera piekļuve plānota caur nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritoriju un tālāk piekļuve tiek nodrošināta no valsts reģionālā autoceļa P80 pa pašvaldībai piederošo ceļu "P80 - Kranciema karjers". Savukārt 2. pielikuma 14. – 15. lpp uzrādīts, ka tiek plānots otrais materiāla izstrādes posms, kurā paredzēta nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" teritorijas appludināšana. Izpētot pievienotās trokšņa kartes secināms, ka otrais materiāla izstrādes posms paredz izmantot esošo ceļa posmu zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 74940060550 un pieslēdzas valsts vietējam autoceļam V968 Ogre–Jugla. Nekur citur Lokālpārplānojuma materiālos šāds transporta maršruts nav uzrādīts. LVC lūdz skaidrot šādu nesaisti Lokālpārplānojuma 1. redakcijā. Ja tiek paredzēts transportēšanas maršruts pie valsts vietējā autoceļa V968 Ogre–Jugla, nepieciešams izpildīt LVC 2024. gada 23. maija nosacījumu lokālpārplānojuma izstrādei Nr. 4.3/9550 3. punkta prasību	Tika precizēts 2.pielikums izslēdzot no tā izvešanas ceļu pa zemes vienību 74940060550 līdz valsts vietējam autoceļam V968 Ogre–Jugla.

	un iesniegt Lokālpārvaldības redakciju atkārtoti jauna atzinuma saņemšanai.	
VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Rīgas reģionālā nodaļa 01.04.2025. Nr.4.3 / 6067	VSIA "Latvijas Valsts ceļi" Rīgas reģionālā nodaļa izvērtēja iesniegto trokšņu ietekmes novērtējums SIA "Saulkalne S" derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā "Relziķi 2" (kadastra Nr. 74940060075) zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 74940060086 teritorijā, Ogres novadā, Tīnūžu pagastā. un neiebilst projekta risinājumiem.	Atzinums pozitīvs.

SAŅEMTIE IESNIEGUMI.

Iesniedzējs / datums	Iesnieguma teksts	Atbilde
Zvērināta advokāte Marija Mišina 24.03.2025.	Ar Ogres novada pašvaldības domes 2024. gada 25. aprīļa lēmumu "Par lokālpārvaldības izstrādes uzsākšanu zemes vienībai "Relziķi 2", Tīnūžu pag., Ogres nov. ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu" atļauts uzsākt lokālpārvaldības izstrādi zemes vienībai "Relziķi 2", Tīnūžu pag., Ogres nov., nolūkā iegūt derīgos izrakteņus. Patlaban notiek publiskā apspriešana ar mērķi grozīt teritorijas plānojumu zemes vienībai "Relziķi 2", Tīnūžu pagastā, Tīnūžu novadā. Apspriešanas beigu, tostarp, iebildumu un priekšlikumu iesniegšanas termiņš ir 2025.gada 24.marts. Aivaram Liepiņam pieder nekustamais īpašums "Relziķi", kas atrodas: "Relziķi", Tīnūžu pag., Ogres nov., ierakstīts Tīnūžu pagasta zemesgrāmatas nodaļā Nr. 100000126436 ar kadastra numuru 74940060141. Nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala 3,3 ha platībā, uz kura atrodas vienkārt dzīvojamā māja un 8 palīgceltņi. Kopš 2006.gada Aivars Liepiņš pastāvīgi dzīvo šajā nekustamajā īpašumā kopā ar savu ģimeni. No dzīvojamās mājas tikai 780 m attālumā atrodas dolomītu atradne "Kranciema karjers" (kadastra apzīmējums Nr. 74940060208). Albertam Tropam pieder nekustamais īpašums, kas atrodas "Kokneši", Turkalne, Tīnūžu pag., Ogres nov., ierakstīts Tīnūžu pagasta zemesgrāmatas nodaļā Nr. 100000426447 ar kadastra Nr. 74940060111. Nekustamais īpašums sastāv no zemes 49,7 ha, uz kuras atrodas dzīvojamā māja un trīs saimniecības ēkas. Dolomītu atradne (iecirknis "Kokneši") atrodas mazāk nekā 50 m no dzīvojamās mājas.	izvērtējot zvērinātas advokātes Marijas Mišinas 2025.gada 24.martā vēstulē norādītos iebildumus, atzīstams, ka šie iebildumi nav ņemami vērā, jo: - vēstulē aprakstītās ieguves darbības dolomīta atradnē "Kranciems" iecirknī "Kokneši 2" nav attiecināmas uz SIA "Saulkalne S" darbību, jo saskaņā ar Zemes dzīļu informācijas sistēmā esošo informāciju, derīgo izrakteņu ieguves darbus iecirknī "Kokneši 2" veica SIA "ABMARK" (zemes dzīļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu ieguvei Nr.CS11ZD0074, darbības termiņš: 18.03.2011. – 26.09.2020. un Nr.CS11ZD0146, darbības termiņš: 19.05.2011. – 16.02.2021.). - Par gatavās produkcijas transportēšanu – gan šobrīd, gan arī turpmāk gatavā produkcija tiek un tiks transportēta pa pievedceļu, kas no nekustamā īpašuma "Kranciema karjers" (kad. Nr. 7494 006 0208) pieslēdzas valsts reģionālajam autoceļam P80 Tīnūži-Koknese. Secināms, ka gatavās produkcijas transportēšana notiek un arī turpmāk tiks organizēta pretējā virzienā, t.i., prom no nekustamo īpašumu "Relziķi" un "Kokneši" dzīvojamajām mājām. Līdz ar to minerālmateriālu transportēšana ar mašīnām gar iebildumos

	Līdz ar ko šo piegulošo nekustamo īpašumu īpašniekus pa tiešo skar šī plānojuma grozījumi. Gan Aivars Liepiņš, gan Alberts Trops bija apmeklējuši Ogres novada pašvaldības rīkoto publiskās apspriešanas sanāksmi šī gada 04.martā, toties saskarūšies ar vispārīgiem paskaidrojumiem, no kuriem nevar gūt pārliecību par vietējo iedzīvotāju, tostarp, piegulošo nekustamu īpašumu īpašnieku un viņu ģimenes locekļu interešu aizsardzību. No informācijas, kas atrodama telpiskās informācijas sistēmā geolativija.lv ir redzams, ka tiek būtiski paplašināta esošā dolomīta ieguves vieta, paredzot derīgo izrakteņu ieguves teritorijā pa karjera perimetru rietumu, ziemeļu un ziemeļaustrumu daļā izveidot 15 m platu joslu no materiāla zemes virskārtas, kā arī paredzot ierobežot šo teritoriju no apkārtējām teritorijām ar koku aizsargstādījumiem. Nekādu citu papildnosacījumu lokālplānojuma grozījumi nesatur. Daļa lokālplānojuma teritorijas un tai piegulošie karjeri ietilpst valsts nozīmes dolomīta atradnē "Kranciems". Teritorijas paplašināšana visā īpašuma "Relziķi 2" teritorijas daļā ir lokālplānojuma galvenais uzdevums, kas dos tiesības derīgo izrakteņu iegūšanai. Lokālplānojuma izstrādes pasūtītājs un ierosinātājs ir SIA "Saulkalne S"; paredzēts, ka šīs uzņēmums veiks karjera izstādi, paplašinot esošo karjeru nekustamā īpašumā "Kranciema karjers". Kaut gan lokālplānojumā ir norādīts, ja saskaņā ar novērtējumā pētītajiem trokšņu avotiem, derīgo izrakteņu ieguve īpašumā "Relziķi 2" apkārt esošo apbūvi neietekmēs, karjeram paredzēta teritorija robežojas ar fizisko personu nekustamajiem īpašumiem un, iepazīstoties ar trokšņu ietekmes novērtējumu, neapšaubāmi ir pamats apgalvot, ka dolomīta un grants ieguves vietas paplašināšana vēl vairāk pasliktinās dzīves kvalitāti apkārtējo dzīvojamo māju īpašniekiem un viņu ģimenes locekļiem. Lokālplānojumā norādīts, ka dolomīta iegūšana plānota pa blokiem, izmantojot irdināšanas metodi, kas ietver spridzināšanas un urbšanas darbus. Šobrīd sanāk, ka dolomītu ieguve tiek plānota apdzīvotā vietā ar spridzināšanas metodi, kas kritiski ietekmēs netālu esošu dzīvojamo māju iemītnieku dzīves apstākļus 25 gadu garumā, pasliktinās gaisa un trokšņu kvalitāti. Pēc publiski pieejamiem dokumentiem konstatējams, ka	norādītajām dzīvojamām mājām nenotiks. - par karjera izstrādē izmantotajām tehnikas vienībām – trokšņu ietekmes izvērtējumā (2.pielikums) ir sniegtas gan esošajā darbībā izmantotās tehnikas vienības (4.tabula), gan paredzētajā darbībā izmantotās tehnikas vienības (3.tabula). Katras tabulas trešajā kolonnā ir sniegtas katras tehnikas vienības darba stundas gadā (t.i., to izmantošanas intensitāte). Katras tabulas otrajā kolonnā ir sniegts iekārtu skaits (t.i., pretī katrai tehnikas vienībai ir norādīts rindu skaits, kas atbilst izmantotās tehnikas vienību skaitam). - Trokšņa izvērtējums tika veikts ar licencētu programmatūru <i>SoundPLAN Professional 9.0</i>. (licences Nr.7650). Izvērtējuma ietvaros un modeļu izstrādē tika ņemti vērā esošo un plānoto tehnikas iekārtu, kas darbojas un darbosies izstrādes darbu ietvaros, darba stundas, trokšņu līmenis, iespējamie pārvietošanās maršruti, kā arī tas, ka darbība ietver iedziļināšanos derīgajā slānī, tādejādi atsegtās karjera sienas veido un veidos prettrokšņa barjeru. Jāuzsver, ka trokšņu izvērtējuma modeļos tika izvērtēts sliktākais iespējamais scenārijs, t.i., kad visas iekārtas atradnes teritorijā atrodas maksimāli tuvu dzīvojamajam mājām nepadziļinātā reljefā (kaut gan realitātē tehnikas vienības atradīsies karjera apakšējā daļā) un scenārijs, kad visas iekārtas darbojas vienlaicīgi un vienlaicīgi notiek arī spridzināšanas darbi. Tomēr realitātē visas iekārtas reti kad vienlaicīgi tiek darbinātas, kā arī spridzināšanas darbi nenotiek paralēli ieguves darbiem, kas ir saistīts ar drošības pasākumiem. - Trokšņu ietekmes izvērtējums ir veikts atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 7.janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" izvirzītajām prasībām (MK noteikumi Nr. 16.).
--	--	---

uz vietas ir plānota arī frakcionētu dolomīta šķembru produkcijas sagatavošana. Plānots, ka gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte ir 60 reisi. Uzsākot derīgo izrakteņu ieguvī īpašumā "Relziķi 2", plānots, ka gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte varētu pieaugt līdz 90 reisiem. Plānots, ka orientējoši dolomīta atradnes "Relziķi" izstrādes ietvaros ieguves darbi netiks veikti apmēram 6 līdz 8 metru attālumā no kaimiņu īpašumu robežas. Novērtējumā norādīts, ka plānots ir gadu iegūt līdz 450 tūkst. dolomīta (ieguvī veicot gan nekustamā īpašuma "Kranciema pirmā dolomīta atradne" teritorijā, gan nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā), taču, trokšņa ietekmes nolūkos, ieguves laikā izmantotās tehnikas vienības, kā arī izvešanas reisu biežums tiek kalibrēts situācijai, kurā ieguves apjomi varētu sasniegt līdz 500 tūkst. t dolomīta gadā. Paredzētās darbības īstenošanai plānots uzstādīt un izmantot ekskavatorus, frontālus iekrāvējus, mobilo drupinātāju, pašizgāzējus, kā arī pielietojot spridzināšanas un drupināšanas metodes, utml. Norādīts, ka vienas vienības skaņas jauda pieņemta atbilstoši citām esošās darbības tehnikām, attiecīgi 105 dB- 112 dB. Savukārt, spridzināšanas skaņas jauda (1 sprādziena ilgums 5 sekundes) ir 120 dB, mobilā sijātāja skaņas jauda 112 dB, urbšanas iekārtas skaņas jauda 120,7 dB. Lai saprastu jaudas spēku, piemēram, skaņas jauda 110 dB ir jauda, ar kuru cilvēks kliež citam ausī. Jebkurš troksnis vairāk par 52 dB ir cilvēka organismam kaitējumu nodarošs. Vērtējuma norādīts, ka uzņēmuma darbība norisinās darba dienās (250 dienas gadā) vidēji 12 stundas dienā no plkst. 07.00 – 19.00. 2014.gada 17.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" vides trokšņa radītā negatīvā ietekmes uz cilvēka veselību aprēķināšanas metodes, kas atkarīgas no trokšņa biežuma un iespējamības. Pieļaujamais rūpnieciskās darbības rezultātā radītais troksnis ir Ldiena 55 dB, Lvakars 50 dB un Lnakts 45 dB, kas loģiski tiks pārsniegts, ievērojot spridzināšanas, urbšanas iekārtu, citas tehnikas, diennakts satiksmes intensitātes jaudas un vietējo iedzīvotāju māju tuvumu veiktajiem darbiem. Plānots, ka uzņēmuma darbība būs darba dienā (250 dienas gadā) no plkst. 06.00- 00.00. Trokšņu ietekmes novērtējumā norādīts, ka atradnes "Kranciems" iecirkņa "Kokneši 2" trokšņa ietekme paredzētās darbības posmos nav skaidra. Nepārlicina arī plānotā trokšņa analīze, pakārtojot to iespējami	Trokšņu izvērtējuma (2.pielikums) 7.tabulā norādīts, ka šobrīd nav un arī nākotnē nav sagaidāmi MK noteikumos Nr. 16 noteikto robežlielumu pārsniegumi pie dzīvojamajām mājām "Kokneši" un "Relziķi". Nav pamata apgalvot, ka tiek pasliktināta tuvumā esošo māju iedzīvotāju dzīves kvalitāte, jo netiek pārsniegti MK noteikumos Nr. 16 noteiktie robežlielumi. - Paredzētajai darbībai (derīgo izrakteņu ieguvei nekustamā īpašuma "Relziķi 2" teritorijā) Valsts vides dienests 30.09.2024. ir veicis ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu Nr.AP24SI0325, kura laikā tika veiktas konsultācijas ar Valsts meža dienestu, Dabas aizsardzības pārvaldi, kā arī veikti neatkarīgu ekspertu novērtējumi dažādās jomās. Rezultātā Valsts vides dienests secināja, ka paredzētā darbība ir pieļaujama, ja tiks ievēroti ekspertu norādītie ietekmi mazinošie pasākumi, kurus SIA "Saulkalne S" ir jāīsteno.
--	---

	sagaidāmajiem apstākļiem, kas acīmredzami nonāk pretrunā ar karjeru izstrādes kapacitātēm. Iepazīstoties ar trokšņu ietekmes novērtējumu nevar gūt pārliecību par trokšņa modelēšanas datu īstumu, analizējot un salīdzinot dažādus trokšņa avotus. Zīmīgi, ka novērtējumā nav norādīts iekārtu daudzums un to izmantošanas intensitāte, kuras plānots izmantot izstrādājot karjeros. Kopējais troksnis no vairākiem avotiem neatbilst katra avota trokšņa summai atsevišķi. Diviem blakus esošiem trokšņa avotiem kopējo troksni nosaka šādi: Ja trokšņu līmeņi ir vienādi, tad kopējais trokšņa līmenis ir par 3 dB augstāks nekā katra avota trokšņa līmenis. Attiecībā uz minēto trokšņu ietekmes novērtējumā nav nekas analizēts. No minētā ir secināms, ka novērtējums nav neatkarīgs un ir pielāgots pasūtītāja vajadzībām un interesēm. Secināms, ka vietējie iedzīvotāji, kuru īpašumi robežojas ar karjeru faktiski dzīvos pastāvīgā trokšņa ietekmē, kas pārsniegs atļauto. Pakļaut vietējos iedzīvotājus tādām trokšņu līmenim ir kaitīgi vietējo iedzīvotāju veselībai. Ilgtermiņa trokšņa ekspozīcijai var būt ļoti dažāda ietekme uz veselību, tostarp satraukums, miega traucējumi, negatīva ietekme uz sirds un asinsvadu un vielmaiņas sistēmām, kā arī uztveres spējām bērniem. Troksnim, it īpaši, ja tas ir pastāvīgs, ir lielā ietekme uz rādītājiem attiecībā uz dzīves kvalitāti un garīgo veselību. Neapšaubāmi, neviena persona nebūtu vēlējusies sev dzīvesvietu blakus karjeram vismaz šo iemeslu dēļ, neakcentējot to apstākli, kas pašreiz padara par absolūti neiespējamu pārdot savus nekustamus īpašumu brīvajā tirgū vai šo īpašumu vērtības samazināšanos. Vēršama uzmanība, ka spridzināšanas darbu rezultātā īpašumam "Kokneši" jau bija nodarīti zaudējumi, izstrādājot blakusesošo derīgo izrakteņu atradni. Sprādzienu rezultātā mājai tika izsisti divi caurumi, mājas pagalmā piebērti akmeņi, bet vibrāciju rezultātā mājā radušas plaisas. Nekādu kompensāciju ne no karjera izstrādātāja, ne no pašvaldības īpašuma īpašnieks joprojām nav saņēmis. Bez ievērības nav atstājams arī fakts, ka izstrādājot blakusesošo karjeru darbi tika veikti līdz pat 22.00., neskatoties uz darba laika ierobežojumiem. Piebilstams, ka pie abiem nekustamo īpašumu īpašniekiem bija atbraukusi SIA "Sauleskalns S" pārstāve (tālr. 25926004), kas gribēja saņemt saskaņojumu sakarā ar plānoto troksni. Acīmredzami, SIA "Sauleskalns S" nevar neapzināties kādas neērtības jācieš vietējiem iedzīvotājiem, toties saņemot iebildumus sakarā ar trokšņiem, gaisa kvalitāti utml, SIA "Sauleskalns S" pārstāve pārdomāja uzrādīt pat dokumentu parakstīšanai	
--	---	--

	un darīja zināmu, ka saskaņos kompensācijas apmēru ar uzņēmuma vadību, toties līdz šim jautājums par kompensāciju tā arī netika atrisināts ne no pašvaldības, ne no karjera izstrādātāja puses. Kā apliecinājumu minētajam pievienojam saraksti ar SIA "Sauleskalns S" pārstāvi. Nemot vērā minēto teritorijas plānojuma zemes vienībai "Relziķi 2", Tīnūžu pagastā, Tīnūžu novadā grozījumi, un konkrēti, karjera paplašināšanos būtiski pasliktinās vietējo iedzīvotāju dzīves apstākļus, nodarot viņu veselībai kaitējumu. SIA "Sauleskalne S" ir komercsabiedrība, kas veic derīgo izrakteņu ieguvī savas komercdarbības ietvaros jeb, citiem vārdiem, nolūkā gūt peļņu, kas nav pieļaujams apdraudot vietējo iedzīvotāju veselību un pretēji normatīvu aktu prasībām. Līdz ar ko gan Aivars Liepiņš, gan Alberts Trops, kuru dzīvojamās mājas atrodas kritiski tuvu karjeriem iebilst pret lokālplānojuma izmaiņām kamēr nav nodrošinātas un aizsargātas personas tiesības uz veselību un tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.	
--	--	--